

**Каму
на Прыпяці
рыбу лавіць?
СТАР. 3**

**Ці бываюць
фінансісты
ў акапах?
СТАР. 5**

**Кароль згуляў
вяселле
ў Гальшанах
СТАР. 13**

ЦЫТАТА ДНЯ

**Андрэй РАЙКОЎ,
міністр абароны:**

«Сёння Узброеныя Сілы Рэспублікі Беларусі здольныя эфектыўна рэагаваць на сучасныя выклікі і пагрозы. Павышэнне іх баявой магутнасці мы бачым у тым ліку ў паляпшэнні якасных характарыстык узораў ваеннай тэхнікі, якія стаяць на ўзбраенні. Гэты працэс ажыццяўляецца па некалькіх напрамках. Па-першае, закупка новага ўзбраення і ваеннай тэхнікі, якія адпавядаюць самым сучасным сусветным стандартам. Па-другое, распрацоўка і аснашчэнне Узброеных Сіл айчыннымі комплексамі і сістэмамі. Прыняцце на ўзбраенне новых узораў і сістэм з'яўляецца паказчыкам інавацыйнай думкі і паспяховай дзейнасці кампаній, якія стваралі яго».

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 23.05.2017 г.

Долар ЗША		1,8525 ▼
Еўра		2,0713 ▼
Рас. руб.		0,0327 ▲
Укр. грыўня		0,0703 ▼

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

Родная газета на роднай мове

23

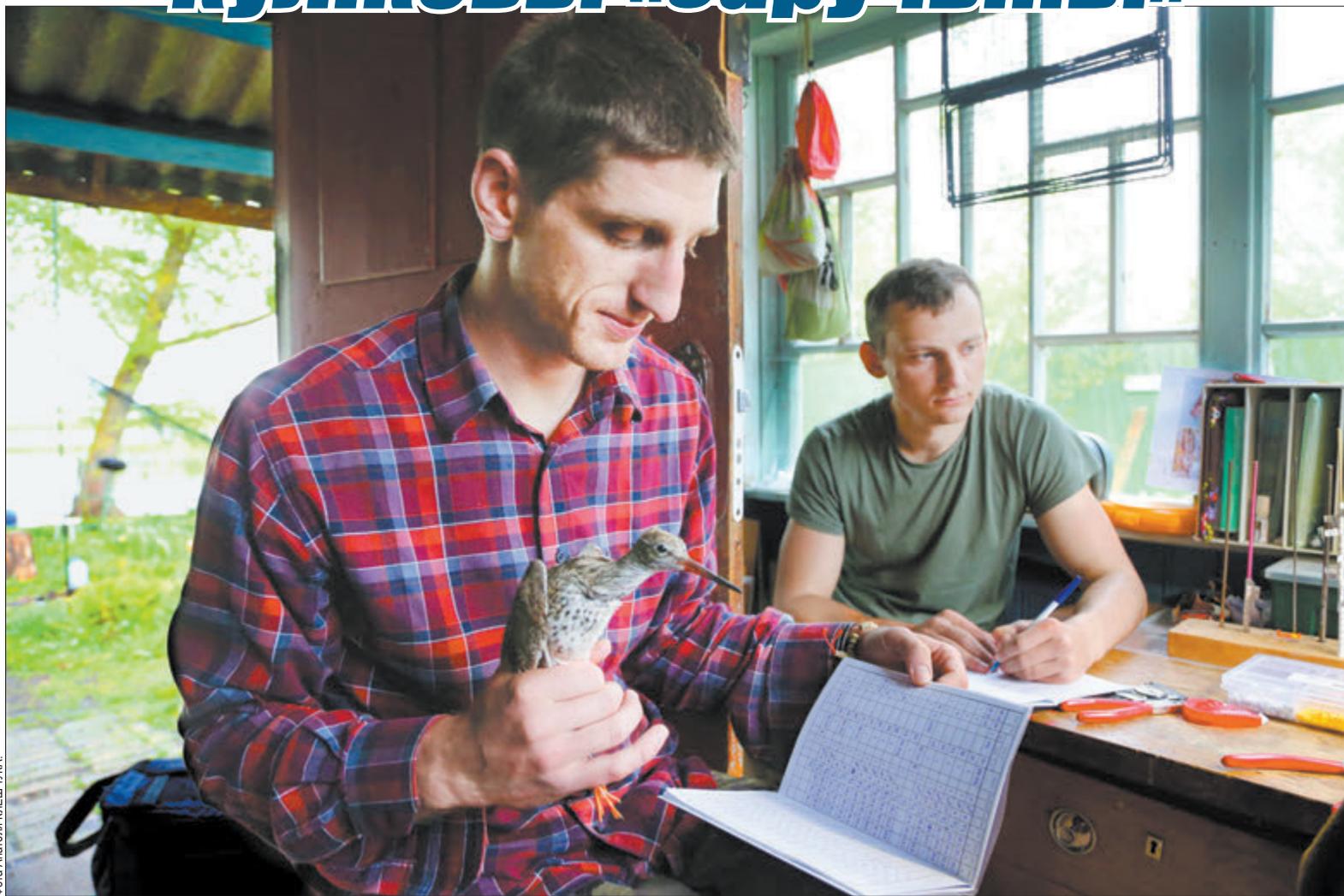
МАЯ 2017 г.

АЎТОРАК

№95 (28459)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Куліковы «заручыны»

Фота Анатоля КЛЕЩУКА

Адзіная станцыя па кальцаванні птушак у нашай краіне знаходзіцца ў Тураве. Яна адкрыта ў 1999 годзе і спецыялізуецца на куліках, якія ў час міграцыі прыпыняюцца ў пойме Прыпяці. З пачатку вясны і да са-

мага апошняга месяца лета на ёй «акальцоўваюць» птушак і вядуць іх улік. Гэтым займаюцца не толькі прафесійныя арнітолагі, але і валанцёры — аматары назірання за крылатымі.

СТАР. 10

■ Адкрываючы Беларусь

АД ЛЯСНОЙ — ДА НЯМНОВА

Упершыню новы веламаршрут

злучыць абодвы бакі Аўгустоўскага канала

Наш карэспандэнт праехала паўсотні кіламетраў па лясных сцежках і даведлася, што цікавага чакае тут турыстаў. А таксама якія недарэчнасці могуць іх сустрэць на малынічных берагах, дзе некалі жылі плямёны яцвягаў.

Да самай мяжы

На веласіпедзе гэтым маршрутам не падзеш, бо ён яшчэ ў распрацоўцы. Але ўжо мае нумар — 433 — і назву — «Яцвяжскі». Яцвягамі звалі племя балтаў, якія ў старажытнасці насялялі міжрэчча Наравы і Нёмана.

Калясіць гэтымі сцежкамі можна будзе пасля таго, як завершыцца маркіроўка, будуць устаноўлены знакі і карты. Каб вызначыць гэтыя месцы, на канал адправілася невялікая экспедыцыя, у склад якой увайшла і карэспандэнт «Звязды». Нам трэба будзе праехаць усе 50 кіламетраў будучага маршруту, які пакуль існуе толькі на карце. Яго неабходна пазначыць на мясцовасці. Вось тады велатурыст зможа па стрэлках і нумарах па ім праехаць. А пакуль гэтым шляхам мы рушылі на «бусе» з прадстаўнікамі турысцка-спартыўнага саюза.

СТАР. 5

ІНТЭРНЭТ І ДЗЕЦІ: ХТО КІМ ВАЛОДАЕ?

Расстройства паводзінаў, адаптацыі, праблемы з харчаваннем або сном — не такая ўжо і рэдкасць для сучасных дзяцей і падлеткаў. І займаецца імі адразу некалькі спецыялістаў: псіхолаг, псіхатэрапеўт, псіхіятр, калі трэба, то і лагапед. Спецыялісты кажуць, што новы час заўсёды падкідвае новыя выклікі. Здаецца, усе ўжо адчуваюць пэўнае размыванне меж паміж дарослымі і дзецьмі, паміж паламі, нейкімі сацыяльнымі групамі. Раней усё ж такі чорнае было чорным, а цяпер магчымы і «варыянты». Таму, з аднаго боку, трэба вучыцца адаптавацца, асвойваць новы свет, а з другога — мець на ўвазе, што фізіялогія наша не змянілася, што наш мозг не займеў пакуль магчымасцяў засвойваць той аб'ём інфармацыі, які абрынуўся на нас з інтэрнэту, значыць, сёе-тое са «старых ісцін» яшчэ можа спатрэбіцца.

СТАР. 4

ISSN 1990 - 763X

**ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА,
5 разоў на тыдзень!**

Пачалася падпіска на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе 2017 года!

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

АД РАЗНЯВОЛЕННЯ БІЗНЕС-ІНІЦЫЯТЫВЫ ДА ІДЭАЛОГІ ПРАЗ СПОРТ

Учора кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка правёў шэраг рабочых сустрэч. Ключавыя тэмы: аптымізацыя і задачы на бліжэйшую перспектыву для кожнай канкрэтнай сферы.

3 акцэнтам на кадры

Падчас сустрэчы з кіраўніком Адміністрацыі Прэзідэнта Наталляй Качанавай Аляксандр Лукашэнка ўзняў шэраг тэм. Першай сярод іх ён назваў аптымізацыю дзяржаўнага апарату.

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, да аптымізацыі ніякага павышэння зарплат у дзяржапараце «ні на ёту не павінна быць і не будзе. Мы пра гэта ўмовіліся. Другое пытанне — дэбюракратызацыя. Пара ўжо вам прыступаць да гэтага пытаньня. Гэты працэс таксама не павінны ўпуськаць».

Удзяліў увагу кіраўнік краіны і разняволенню дзелавой ініцыятывы. Ён пацікавіўся, калі будуць падрыхтаваны адпаведныя дакументы. Наталля Качанова паведаміла, што працэс іх абмеркавання ўжо скончыўся.

Яшчэ адна тэма, якую ўзняў Аляксандр Лукашэнка падчас размовы — перафарматаванне ў сферы спорту. Па словах кіраўніка дзяржавы, павінен быць глыбокі аналіз тых працэсаў, якія адбываюцца ў нашым спорце. Ён даручыў Наталлі Качанавай гэтае пытанне ўзяць пад кантроль:

— Гэта галоўнае ідэалагічнае пытанне, мы ніколі гэтага не хавалі. Галоўная ідэалогія — гэта спорт, бо спартыўныя спаборніцтвы глядзяць мільёны. Нехта адзін від спорту, нехта — другі. Але гэта ўздзеянне на людзей. Калі дрэнна гуляе каманда — такі і настроі на людзей, добра — гэта натхняе людзей.

Зварнуў увагу Прэзідэнт і на кадравыя пытанні. Ён падкрэсліў, што гэта галоўныя пытанні Адміністрацыі Прэзідэнта:

— Нядаўна абралі Сямёна Барысавіча Шапіру кіраўніком Федэрацыі (Федэрацыі хакея — Заўв. аўт.)... Вельмі вялікую работу прыйдзеца правесці. Я прасіў, каб яго папярэдзілі, што ў нагрукку мы яму дадзім буйное дзяржаўнае даручэнне, нейкі выражам блок для кантролю. Выходзіць тэрарызму.

Асобным блокам абмяркоўваліся мерапрыемствы на ўзроўні кіраўніка дзяржавы:

— Мы па ЖКГ павінны на ўзроўні кіраўніка дзяржавы разгледзець пытанні і паставіць кропку, мы павінны яшчэ раз вярнуцца да пытанняў будаўніцтва. Магчыма, мы павінны па вёсцы правесці буйное мерапрыемства, па адукацыі. Гэта значыць, пяць-шэсць мерапрыемстваў мы павінны правесці на ўзроўні Прэзідэнта, дзе расставіць усе кропкі над «і». А гэта самыя такія буйныя мерапрыемствы, з вялікім удзелам людзей. Ну і мерапрыемствы меншыя — нахшталь спартыўнага, па разняволенню дзелавой актыўнасці — гэта таксама будзе з меншай колькасцю людзей, але мы публічна павінны паставіць кропку над «і» і ў гэтых працэсах. Гэта ўжо работа Прэзідэнта, яе планаванне...

Сувязі ўнутры і за мяжой

Учора Прэзідэнт прыняў таксама з дакладам старшыню Следчага камітэта Івана Наскевіча.

— На мінулым тыдні з дакладамі ў мяне былі прадстаўнікі нашага сілавога блока, — згадаў кіраўнік краіны. — Я ім задаваў галоўныя пытанні — як у нас развіваюцца падзеі пасля рэформы праваахоўнай сістэмы. Следчы камітэт мы выдзелілі. Спадзяюся на тое, што следства будзе незалежным, сумленным, прынцыповым... Ці адбылося гэта? Я вам практычна адрасую тое ж пытанне, што і іншым сілавікам, якія мне дакладвалі на мінулым тыдні. Я хачу мець аб'ектыўную інфармацыю: што не атрымліваецца, можа, падтрымка патрэбна нейкай.

Спытаў Аляксандр Лукашэнка і пра шэраг кримінальных спраў, якія знаходзяцца на кантролі ў Прэзідэнта. Асобна размова зайшла пра супрацоўніцтва з замежнымі калегамі. Кіраўнік дзяржавы папрасіў не губляць адносін са Следчым камітэтам Расійскай Федэрацыі, у прыватнасці з яго старшыней Аляксандрам Бастрыкіным.

— У вас устанавіліся, як я разумю, ядрэнныя кантакты у тым ліку і з Федэральным бюро расследаванняў Злучаных Штатаў Амерыкі, з імі трэба падтрымліваць адносіны, таму што вы будзеце пастаянна перакачацца, — заўважыў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт даручыў Івану Наскевічу асабіста разабрацца з непрыемнай сітуацыяй, якая адбылася з Леанідам

Пянькоўскім, які нядаўна ўзначаліў Аршанскі райвыканкам. Яна звязана з дзеяннямі аператыўных службаў у дачыненні да службовай асобы:

— Хто даў права да чалавека, узгодненага да прызначэння Прэзідэнтам, урывацца ў дом? Бо для таго, каб праваахоўным органам нават весці нейкія расследаванні па чалавеку, які ўваходзіць у кадравы рэестр Прэзідэнта, патрэбна згода Прэзідэнта. Уварваліся, пачалі нешта ўдакладняць. Новы чалавек прыйшоў працаваць. Кляймо на ім паставілі. Нядобры сігнал. Матэрыялы ўжо ёсць. Разбярэцеся. Мне патрэбна мужчынская, сапраўдная ацэнка гэтай сітуацыі.

Праблемы рэгіёна пад кантролем

Падчас сустрэчы з кіраўніком справамі Прэзідэнта Віктарам Шэйманам і памочнікам Прэзідэнта па агульных пытаннях Мікалаем Корбутам Аляксандр Лукашэнка даручыў да канца года істотна палепшыць сітуацыю ў Аршанскім раёне. Перш за ўсё неабходна сканцэнтравана намаганні на развіцці гарадскіх прадпрыемстваў, бо Орша — магутны прамысловы цэнтр:

— Яны ўсе павінны быць адноўлены, і людзі павінны там працаваць. Яны ўсім нам патрэбныя, яны ўсе выпускаюць прадукцыю, якая нам патрэбна. Урад павінен прыняць рашэнне і ажыццявіць гэтыя меры, на працягу года (максімум паўтара) іх скончыць. Але ў гэтым годзе важна палепшыць сітуацыю ў Оршы. Гэта прывядзе да вырашэння трох асноўных сацыяльных пытанняў: занятасці, заробтнай платы, яшчэ адаб'ецца на цэнаўтварэнні.

У аднаўленні маюць патрэбу і іншыя населеныя пункты раёна, у прыватнасці Барань і Балбасова. Тут таксама неабходна прывесці ў парадак прадпрыемствы і даць людзям магчымасць працаваць. Кіраўнік дзяржавы даручыў Віктору Шэйману ўзяць гэтыя пытанні на асабісты кантроль.

Абмяркоўвалася таксама і стварэнне на базе Аршанскага раёна сельскагаспадарчага холдынга і мадэрнізацыя ў гэтай сувязі пасёлка Копысь. Гэтыя пытанні стануць зонай адказнасці Мікалая Корбута.

Надзея ЮШКЕВІЧ.
yushkevich@zviazda.by

■ Новыя тэхналогіі

ЦЯПЛО АД ШЭРЫХ СЦЁКАЎ

У Гродне пабудаваны дом, які сам сябе абгрэе

Урачыстая цырымонія адкрыцця самага сучаснага энергаэфектыўнага шматпавярховіка прайшла з удзелам віцэ-прэм'ера Анатоля КАЛІНІНА, пастаяннага прадстаўніка Праграмы развіцця ААН у Беларусі Санаці САМАРАСІНХІ, мясцовых улад і будучых жыхароў.

Навасёламі ў новым доме па вуліцы Дзяржынскага стануць 500 гродзенцаў. Многія з іх сабраліся на цырымонію адкрыцця, дзе атрымалі пісьмовую інструкцыю, як правільна карыстацца сваімі кватэрамі. А ў новым доме роўна 120. Жыхароў папярэдзілі — дом будзе на кантролі не толькі ў прадпрыемства «Гроднажылбуд», якое ўзводзіла будынак, але і ў камунальнай службе. У штат ЖЭСа спецыяльна для абслугоўвання новага аб'екта ўводзяцца пасады інжынера і электрыка.

Новы дом літаральна нашлігаваны складанымі тэхналагічнымі навінкамі, якія звязаны з эканоміяй энергіі. Праект распрацаваны такім чынам, каб максімальна выкарыстаць падземнае цяпло, шэрыя сцёкі (каналізацыю), цяпло гарадскога калектара. Устаноўлена сістэма рэкуперацыі, якая дазваляе абгрэць дом без падключэння цэнтральнага ацяплення нават у шасціградусныя маразы. Жыхары змогуць рэгуляваць тэмпературу паветра самастойна. А ў кранах пастаянна будзе гарачая вада, незалежна ад сезоннага адключэння. Пры гэтым расход цеплавой энергіі зменшыцца ў тры разы. Жыхарам абяцаюць зніжэнне платы за ацяпленне на 60—80 рублёў у год. Эканомія прадбачыцца і па электраэнергіі — на фасадзе дома і на даху ўстаноўлена 300 сонечных панеляў.

Анатоля Калінін падкрэсліў, што жыллё — галоўнае ў сацыяльнай палітыцы Беларусі:

— Штогод у краіне ўводзіцца больш за чатыры мільёны квадратных метраў жылля. Па даручэнні кіраўніка дзяржавы вядзецца лінія па зніжэнні яго сабекошту. Да канца года мы павінны выйсці на ўзровень кошту аднаго квадратнага метра жылля, якое ўводзіцца з дзяржпадтрымкай, роўны сярэдняй заробтнай плаце па краіне.

Цяпер 60% новабудуоўляў ўзводзіцца з прымяненнем энергаэфектыўных тэхналогій, паведаміў на ўрачыстай цырымоніі віцэ-прэм'ер.

Гродна ўжо мае вопыт узвядзення энергаэфектыўнага дома. Ён знаходзіцца побач з новым і пабудаваны восем гадоў таму. На той момант дом быў тэхналагічна прагрэсіўным, бо дазволіў у 15—20 разоў знізіць спажыванне цяпла. Новы жылы аб'ект мае яшчэ больш опцый, зазначыў **намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір ДЗЯШКО:**

— Калі дом першага пакалення спажываў амаль 40 кВт/г на куб. м, то ў доме другога пакалення гэты паказчык складае 15. Магчыма, гадоў праз 10 усё жыллёвае будаўніцтва будзе такім.

Пакуль «разумныя дамы» другога пакалення можна назваць эксперыментальнымі. Іх пабудавана ўсяго тры — у Магілёве, Мінску і цяпер у Гродне. Гэта праект рэалізаваны з дапамогай Праграмы развіцця ААН (ПРААН) Дэпартаментам па энергаэфектыўнасці Дзяржстандарту і Міністэрствам архітэктуры і будаўніцтва Беларусі. Так, на сродкі ПРААН, а гэта 850 тыс. долараў, устаноўлена энергаэфектыўнае інжынернае абсталяванне.

Маргарыта УШКЕВІЧ. margo@zviazda.by

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Трампа: тэрарысты пакланяюцца не Богу, а смерці

Тэрарысты шануюць не Бога, а смерць, заявіў на арабска-амерыканскім саміце ў Эр-Рыядзе прэзідэнт ЗША Дональд Трамп, закранаючы пытанне міжнароднай барацьбы супраць тэрарызму.

«Калі вы выбіраеце шлях тэрору, то ваша жыццё будзе пустым, яно будзе кароткім», — сказаў ён. «Гэта не барацьба паміж рознымі веравызнаннямі, гэта барацьба паміж злчынцамі-варварамі, якія спрабуюць знішчыць жыццё», — сказаў амерыканскі кіраўнік.

Прэзідэнт ЗША таксама заклікаў перакрыць фінансавыя каналы, якія дазваляюць «Ісламскай дзяржаве» гандляваць нафтай.

«Мы павінны перакрыць фінансавыя каналы, якія дазваляюць ІД прадаваць нафту, дазваляюць экстрэмістам плаціць грошы сваім байцам», — сказаў ён.

Дональд Трамп знаходзіцца з візітам у Саудаўскай Аравіі, дзе бярэ ўдзел у сустрэчы на вышэйшым узроўні Савета супрацоўніцтва арабскіх дзяржаў Персідскага заліва, у які ўваходзяць Сірыя, Катар, Аман, Бахрэйн, ААЭ, Кувейт.

Расія наладжвае гандаль з КНДР, нягледзячы на санкцыі

Масква, нягледзячы на ўзмацненне жорсткасці міжнародных санкцый, пашырае супрацоўніцтва з Пхеньямам. Расія прадае КНДР вугаль і нафту, паміж абедзвюма краінамі адкрыты паромныя зносіны.

У першым квартале 2017 года тавараабарот паміж Расіяй і Паўночнай Карэяй павялічыўся больш чым на 85 працэнтаў у параўнанні з аналічным перыядам мінулага года.

Са студзеня па сакавік тавараабарот паміж абедзвюма краінамі склаў каля 32 млн долараў. Ільвіная доля расійскіх паставак у Паўночную Карэю прыпадае на энерганосьбіты. У прыватнасці, Масква экспартавала ў КНДР каменнага вугалю на 22 млн долараў, бурны вугаль — на 4,7 млн долараў і нафты — на 1,2 млн долараў.

Варта адзначыць, што прадаваць Пхеньяну сырую нафту не забаронена — санкцыі ААН распаўсюджваюцца толькі на авіяпаліва, за выключэннем дзяржаўнай паўночнакарэйскай авіякампаніі Air Koryo. У сваю чаргу, экспарт КНДР у Расію за гэты перыяд склаў усяго 420 тысяч долараў. У асноўным гэта прадукты хімічнай прамысловасці і, што цікава, духавыя музычныя інструменты.

Лёгкія цыгарэты выклікаюць асабліва агрэсіўны рак лёгкіх

Папулярныя сёння лёгкія цыгарэты аказаліся асабліва небяспечнымі, таму што выклікаюць адну з самых агрэсіўных формаў раку лёгкіх — адэнакарцыному, гаворыцца ў артыкуле, апублікаваным у часопісе Нацыянальнага інстытута раку.

Так званыя лёгкія цыгарэты адрозніваюцца ад звычайных тым, што ў іх фільтры зроблены набор дзірачак, якія спрыяюць, як заяўляюць вытворцы, ачыстцы дыму ад смол, нікаціну і іншых канцэрагенаў перад пападаннем у лёгкія. Праз гэтыя дзірачкі, па задумцы стваральнікаў, у тытунёвы дым трапляе свежае паветра, якое «разводзіць» яго і робіць менш небяспечным.

«Тытунёвыя кампаніі чарговы раз падманулі ўрачоў і курцоў, прымушыўшы іх думаць, што падобныя цыгарэты больш бяспечныя для здароўя. Атрыманьня намі даныя паказваюць, што існуе цалкам выразная сувязь паміж гэтымі вентыляцыйнымі адтулінамі і эпідэміяй адэнакарцыномы ў апошнія два дзесяцігоддзі», — заявіў Пітэр Шылдс з універсітэта штата Агая ў Каламбусе (ЗША).

ВЫРАШЫЦЬ ПРАБЛЕМЫ НА МЕСЦАХ

Адміністрацыя Прэзідэнта працягвае на планавай аснове ажыццяўляць выязныя прыёмы грамадзян у рэгіёнах. Гэтая работа дазваляе не толькі даведацца і вырашыць існуючыя пытанні, якія турбуюць грамадзян, але і непасрэдна ажыццявіць маніторынг сітуацыі на месцах.

На гэтым тыдні прыёмы пройдуць у Віцебскай і Брэсцкай абласцях, а таксама ў Мінску па наступным графіку:

24 мая з 9.00 да 12.00

КАЛІНІН Ігар Іванавіч — начальнік аддзела аналізу і кантролю галоўнага ўпраўлення па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб Адміністрацыі Прэзідэнта (месца прыёму — адміністрацыя Фрунзенскага раёна г. Мінска);

25 мая з 14.00 да 16.00

КАРПЯК Уладзімір Валянцінавіч — памочнік Прэзідэнта, інспектар па г. Мінску (месца прыёму — адміністрацыя Заводскага раёна г. Мінска);

26 мая з 10.00 да 13.00 (месца прыёму — Ваўкавыскі райвыканкам), з 15.30 да 18.30 (месца прыёму — Зэльвенскі райвыканкам)

ШЛЫК Рыгор Іванавіч — начальнік галоўнага ўпраўлення па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб Адміністрацыі Прэзідэнта;

27 мая з 08.30 да 11.30

ШЛЫК Рыгор Іванавіч — начальнік галоўнага ўпраўлення па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб Адміністрацыі Прэзідэнта (месца прыёму — **Слонімскі райвыканкам**).

Запіска на прыём можна па тэлефонах аддзелаў па рабоце са зваротамі грамадзян адпаведных выканаўчых камітэтаў і адміністрацый раёнаў г. Мінска (Заводскі раён — 2951581, Фрунзенскі раён — 2072158).

■ Сітуацыя

РАКА РАЗЛАДУ

Чаму рыбакі супраць арэнды ўчастка Прыпяці

У мінулыя выхадныя ў Мазыры на акцыю пратэсту выйшлі мясцовыя рыбакі. Прычына такая: аматары рыбнай лоўлі не жадаюць, каб адрэзак ракі Прыпяць працяглася ў 91 кіламетр і прылеглыя вадаёмы плошчай 302 гектары здавалі ў арэнду. Наш карэспандэнт паспрабаваў высветліць, у чым заключаюцца прычыны канфлікту.

ЦАНА ПЫТАННЯ

— Усё пачалося ў красавіку, калі ў раённай газеце з'явілася аб'ява аб магчымай арэндзе ўчастка Прыпяці, — успамінае адміністратар суполкі «Супраць арэнды Прыпяці» ў сацыяльнай сетцы «УКантакце» Генадзь САМУЙЛІК. — Чытачы адразу пачалі абураліся ў каментарыях: «Як так можна?», «Навошта гэта рабіць?» Сам я даведаўся, калі людзі пачалі тэлефанаваць.

Па словах Генадзя, рашэнне аб'ядноўвацца, каб змагацца супраць падобнай ініцыятывы, прыйшло адразу. Цяпер суполка ў сацыяльнай сетцы налічвае больш за 1700 чалавек, а петыцыю супраць арэнды падпісалі ўжо 5200 чалавек. Больш за тое, сёння любіць можа набыць наклейку на аўтамабіль з надпісам «Супраць арэнды ракі Прыпяць». Мяркуючы па колькасці фотаздымкаў у інтэрнэце, ахвотнікаў няма.

Чаму ж рыбакоўнае супольнасць Мазырскага раёна выступае супраць магчымага арандатара? На думку мясцовага рыбака Дзмітрыя БАГАЧОВА, прамысловае рыбалоўства не мае эканамічнага абгрунтавання і шкодзіць экалагічнаму стану вадаёма. Акрамя таго, платнае аматарскае рыбалоўства, па словах суразмоўніка, атрымліваецца неапраўдана дарагім. У прыклад Дзмітрый прывёў такія кошты: «За самы танны варыянт — 18 рублёў у дзень з берага, 40 рублёў — з лодкі, інтэнсіўная лоўля — 70 рублёў».

— Вельмі высокі цэннік для рыбалоўцаў-аматараў і смецце на берагах. Нічога не зроблена — адбываецца толькі промыславы ўлоў, — лічыць Генадзь Самуйлік.

Аднак мы даведаліся пра цэны на адным з участкаў, напрыклад, у Петрыкаўскім раёне: кошт рыбалкі з берага да 5 кручкоў складае 10 рублёў, а на 1 кручок — бясплатна. Кошт рыбалкі з лодкі да 10 кручкоў — 17 рублёў 50 капеек, у такую ж суму ацэньваецца і інтэнсіўная лоўля. Аб'ява для прыездных трохі даражэйшы, чым абанемента для мясцовых рыбакоў.

«Мы прапанавалі выкананню адкрыць разліковы рахунак, на які кожны рыбак будзе пераводзіць пэўную суму — напрыклад, адну базавую велічыню ў

год, — расказаў Генадзь. — Думаю, што сабралася б шмат рыбакоў, якія гатовы заплаціць». На думку актывіста, грашовыя сродкі можна было б пусціць на прыборку смецця і акултурванне, а рака такім чынам атрымала б сумленнага арандатара — народ. Але ўлады не падтрымалі гэтую прапанову, спаслаўшыся на адсутнасць заканадаўчай базы. Дарэчы, актывісты прыходзілі на сустрэчы з уладамі, аднак, па іх словах, ніякага выніку яны не далі.

— Што будзе, калі гэтую частку ракі перададуць арандатару? Мы на гэтым не спынімся. Мы супраць прамысловай лоўлі і выступаем за адекватны кошт, — падкрэслівае Генадзь. — Мы разумеем, што на рацэ нічога зроблена не будзе. Адраду пачнуць выбіваць рыбу. — Гэта не будзе проігрыш. Мы будзем змагацца да канца, — дадае Дзмітрый.

ДЛЯ МЕСЦІЧАЎ — БЯСПЛАТНА

У Мазырскім раённым выканаўчым камітэце гэтым пытаннем займаецца кіраўнік справамi райвыканкама Вераніка БАЙКОВА. Яе мы і папрасілі пракаментыраваць прэтэнзіі рыбакоў.

— Па-першае, гэта агульнарэспубліканская практыка, і мы не адзіны раён, які вырашае здаць частку ракі ў арэнду, — адзначыла спецыяліст. — Акрамя таго, рашэнне аб здачы ў арэнду прымалася Гомельскім аблвыканкамам. У паўнамоцтвы нашага ведамства ўваходзіць толькі правядзенне таргоў, а дагавор заключаецца ў Гомелі.

Асобна кіраўнік справамi выканкама абвясціла: для жыхароў Мазырскага раёна і горада Мазыра аматарскае рыбалоўства будзе бясплатным. «Больш за тое, адрэзак ракі, які ў межах Мазыра — а гэта каля 13 кіламетраў, — увогуле не будзе здавацца ў арэнду. Рыбакі як сядзелі на беразе, так і будуць сядзець, — сказала яна. — Людзі таксама выказваюць боязь, што ім забароняць наведваць месцы для адпачынку. Падкрэсліваю: ні арандатар, ні хто-небудзь іншы не мае права абмяжоўваць доступ людзей для адпачынку, гаворка ідзе аб здачы ў арэнду толькі рыбалоўных угоддзяў».

Арандатар будзе займацца не толькі прамысловым уловам, але і доглядам самой ракі і берагавых участкаў, забяспячэннем аховы рыбных запасаў ад браканьераў і многім іншым, запэўніваюць у райвыканкаме. «Пры сустрэчах з людзьмі мы тлумачылі: калі вы не давярэце, то можаце арганізаваць актыў і ўдзельнічаць, дапамагаць», — дадала Вераніка Байкова.

Заяўку на ўдзел у аўкцыёне аб арэндзе трэба было падаць да 16 мая ўключна. У выніку ўсе ўмовы пры падачы дакументаў выканала толькі адна арганізацыя — мазырскае таварыства паліўнічных і рыбалоўцаў. Аўкцыён адбыўся ўчора, 22 мая. Вераніка Байкова падкрэсліла, што калі арандатар будзе парушаць умовы пагаднення, то за гэтым можа адбыцца скасаванне дагавора.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.
lukashevich@zviazda.by

■ Я зноў выбіраю «Звязду»

«ДЗЕЛЯ ДОБРАГА НАСТРОЮ ЛЮДЗЕЙ...»

Валянціна ГАМІНА, супрацоўнік Гродзенскай абласной навуковай бібліятэкі імя Карскага:

— З першага разу газету цалкам не чытаю. Люблю адразу прагледзець увогуле, каб адчуць яе інфармацыйную аўру, настройваю свой чытацкі інтарэс.

«Звязда», на мой погляд, газета-інтэлектуалка, інфарматарка жыцця не толькі Беларусі, але ўсяго свету. Тут знаходзяць сваё месца актуальныя матэрыялы жыцця грамадства з усіх куткоў Беларусі, тэмы самыя розныя. Мяркую, што 100-гадовы вопыт працы таксама дапамагае ў гэтым.

Яна ж яшчэ і газета-барацьбіт, газета-партызанка, двойчы ардэнаносная працаўніца. А яшчэ сёлета спаўняецца 90 гадоў, як яна друкуецца на беларускай мове.

Чытаю не толькі так званы «афіцыйны». Калі што не ідзе да ладу, перачытваю старонкі «Хто каго» ці «Вясельныя гісторыі чытачоў». Во дзе скарбніца народнай смакавітай гаворкі, прыказак, жарту для добрага настрою! Напрыклад: «Не гаруй ты, мілка, дужа, што нясу табе не ружы». Так могуць перагаварыць адзін аднаго толькі беларусы. Дарэчы, а чаму «Звяздзе» не выдаць зборнік розных народных перагавораў, а можа, вясельных гісторый? Дзеля добрага настрою людзей.

Захапляюся таленавітымі фотаздымкамі: сюжэтнымі, партрэтнымі з прыгожымі тварамі людзей, з прыродай нашай роднай старонкі. І за гэта ўсё шчыры дзякуй звяздоўцам.

■ Мы пісалі — нам адказалі...

ДАРОГА ДА ШКОЛЫ СТАНЕ ЛЯГЧЭЙШАЙ

31 сакавіка ў «Звяздзе» быў апублікаваны артыкул Святланы Бусько «Мне нельга нараджаць хлопчыкаў», у якім ішла гаворка пра маці дзвюх невылечна хворых дзяцей з інваліднасцю.

Адной з праблем, якая напаткала гэту сям'ю, аказаліся цяжкасці з тым, як дабірацца ў школу з безбар'ерным асяроддзем старэйшаму сыну гераніні артыкула. Бацьку нават прыйшлося звольніцца з працы, каб штодзённа адвозіць дзіця ў школу, у выніку чаго шматдзетная сям'я з трыма дзецьмі зараз жыве на дзіцячую пенсію і дапамогу па доглядзе дзіцяці.

Пасля публікацыі артыкула рэдакцыя атрымала адказ ад Мінгарвыканкама за подпісам намесніка старшыні Ігара ЮРКЕВІЧА, у якім, у прыватнасці, гаворыцца, што «дастаўка навучэнцаў ад месца жыхарства да месца навучання і назад, у тым ліку навучэнцаў з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця на спецыяльна абсталяваным транспарце знаходзіцца ў кампетэнцыі выканаўчага органа па месцы знаходжання ўстановы адукацыі. У дадзеным выпадку гэта адміністрацыя Ленінскага раёна горада Мінска. На балансе ўпраўлення адукацыі, спорту і турызму адміністрацыі Ленінскага раёна горада Мінска ёсць два аўтобусы і два мікрааўтобусы. Пераабсталяваць існуючыя мікрааўтобусы для арганізацыі падвозу дзяцей-інвалідаў не ўяўляецца магчымым, паколькі дадзены транспарт не абсталяваны антыблакавальнай тармазной сістэмай, і яго экалагічны клас не адпавядае нарматывам».

Разам з тым намеснік старшыні Мінгарвыканкама згадвае, што адміністрацыя Ленінскага раёна звярталася з просьбай аб аказанні бязвыплатнай спонсарскай дапамогі на набыццё аўтобуса ў арганізацыі Мінска, аднак зварот не знайшоў водгуку ў кіраўнікоў арганізацыі.

Кіраўніцтва Мінгарвыканкама запэўнівае, што ўпраўленнем адукацыі будуць прыняты неабходныя меры па арганізацыі дастаўкі дзіцяці-інваліда да ўстановы адукацыі і назад у тэрмін да 1 верасня 2017 года. Таксама ў ходзе звароту сям'і Кірыенка была аказана матэрыяльная дапамога для дзяцей-інвалідаў у памеры 500 рублёў кожнаму дзіцяці.

Святлана БУСЬКО. busko@zviazda.by

КУПАЛА КРОЧЫЦЬ ПА СЛАВАКІІ

У Браціславе пабачыла свет кніга Янкі Купалы на славацкай мове.

Ініцыятар выдання зборніка «А хто там ідзе?» і адзін з перакладчыкаў вершаў класіка беларускай літаратуры — спадар Мар'ян Серватка. Ён працаваў у Беларусі Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Славакіі. І сувязяў з нашай краінай не пакідае і зараз. Стараецца наведвацца ў Беларусь як мага часцей. Сябрае з Купалаўскім музеем у Мінску. Імкнецца як мага актыўней далучаць да сяброўства з беларускай літаратурай пісьменнікаў Славакіі. Сёлета Мар'ян Серватка ўдзельнічаў у міжнародным сімпозіуме «Пісьменнік і час», які Міністэрства інфармацыі і Саюз пісьменнікаў Беларусі ладзяць штогод раз у лютым пачынаючы з 2015 года.

Кніга Янкі Купалы «А хто там ідзе?» — сапраўдны падарунак да 135-годдзя з дня нараджэння народнага песняра Беларусі.

Сяргей ШЫЧКО. shychko@zviazda.by

■ Здарэнні

ГАРЭЎ ГІСТАРЫЧНЫ АБ'ЕКТ, АХВЯР НЯМА

Пажар на былым піўзаводзе ў Гродне тушылі амаль дзве гадзіны

У нядзелю, каля 16 гадзін жыхары абласнога цэнтра заўважылі полымі і чорны дым на тэрыторыі старога піўзавода, які знаходзіцца на беразе Нёмана. Праз некалькі хвілін пажарныя прыступілі да барацьбы з адкрытым агнём.

Як паведамлілі ў Гродзенскім абласным упраўленні МНС, пажар узнік у трохпавярховым будынку. Агонь знішчыў увесь дах, выгарэлі памяшканні трэцяга паверха. Поўнаасцю ліквідаваць пажар удалося толькі праз дзве гадзіны.

На тушэнні аб'екта было задзейнічана 17 адзінак тэхнікі. Дзякуючы хуткаму рэагаванню службы МНС удалося не дапусціць распаўсюджванне агню на ніжні паверх і суседнія будынкi.

Прычына пажару ўстанаўліваецца. Цяпер разглядаюцца дзве версіі — неасцярожнае

абыходжанне з агнём і падпал. Здарэннем займаюцца спецыялісты МНС, РАУС і Следчага камітэта.

Як паведамлілі краязнаўцы, будынак былога піўзавода — адзін з самых старых у Гродне. Ён пабудаваны на беразе Нёмана ў 1665 годзе як палац-крэпасць магнацкага роду Сапегаў і за гэты час ні разу не гарэў. Комплекс мае статус гістарычнага помніка, але ніхто не бачыў там ахову. Яе папросту тут не было.

Завод неаднаразова выстаўляўся на аўкцыён, але так і не прыдбаў належных інвестараў. Ад апошняга ўладальніка аб'ект быў забраны зусім нядаўна, у лютым гэтага года, і перададзены ў камунальную ўласнасць горада. Інвестар так і не прыступіў да рэканструкцыі комплексу, а будынкi толькі прыходзілі ў заняпад.

Маргарыта УШКЕВІЧ. margo@zviazda.by

■ Наша даведка:

Вялікую перабудову на месцы былога палаца зрабіў у 70-я гады XIX стагоддзя новы ўладальнік Іосіф Кунц, які адкрыў тут піваварны завод. Аўтар праекта — архітэктар Вало, у гэтым выглядзе завод дайшоў да нашых часоў. Вядома, што пад заводам знаходзіцца падвал з цыліндрычнай столлю, вышыня якой дасягае 6 метраў. Падчас акупацыі немцы вывезлі абсталяванне ў Германію. Пасля рэканструкцыі ў 50-х гадах XX стагоддзя завод вярнуўся да выпуску пива, але не змог канкураваць з іншымі вытворцамі, і роўна 10 гадоў таму, у год 30-годдзя, яго закрылі.

■ Занятасць

Хто хоча працаваць, шукае работу

Клецкі райвыканкам з 20 сакавіка забараняе прыём і звальненне работнікаў арганізацый без пісьмовага ўзгаднення з райвыканкамам, а таксама ўтойванне вакансій. Асабістая адказнасць за гэта ўскладаецца на кіраўніка арганізацыі і спецыялістаў па кадрах. Праўда, гэтае рашэнне датычыцца толькі дзяржаўных прадпрыемстваў.

— За мінулы год у нас уладкавана на працу 987 чалавек. Акрамя таго, мы аказваем дапамогу ў перанавучанні кадраў, выдзяляем субсідыі для адкрыцця прыватнай справы, — расказвае начальнік упраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Клецкага райвыканкама Ала МЯЛЮК. — У раёне створана камісія па працаўладкаванні незанятых у эканоміцы грамадзян, якую ўзначальвае старшыня райвыканкама Генадзь Салавей.

У прынцыпе, колькасць вакансій на Ключчыне перавышае колькасць беспрацоўных. Праўда, назіраецца некаторы дысбаланс паміж попытам і прапановай рабочай сілы. Калі раней рынак працы быў арыентаваны на рабочыя спецыяльнасці — каля 75% прэтэндэнтаў, то цяпер з'явілася шмат вакансій для кваліфікаваных спецыялістаў: медыкаў, ветурачоў.

— Даводзіцца ўлічваць гэтыя моманты. Пры звароце чалавека імкнёмся падабраць месца адпаведна яго кваліфікацыі, адукацыйнаму ўзроўню. Мы ладзім кірмашы вакансій, куды запрашаем кіраўнікоў суб'ектаў гаспадарання. Яны лепш ведаюць сітуацыю на сваіх прадпрыемствах, у арганізацыях. Нехта з працаўнікоў збіраецца ў дэкрэтны адпачынак, а хтосьці — на пенсію. Сёння няма вакантнага месца, яно з'явіцца праз тыдзень, месяц, — кажа Ала Мікалаеўна.

Ёсць прадпрыемствы, якія набіраюць людзей на часовыя работы. Напрыклад, ААТ «Гама смаку» стварала рабочыя месцы ў сувязі з вытворчай неабходнасцю — ачысткай гародніны. Сезонныя работы арганізоўвае лясгас, сельвыканкомы па наведзенні парадку на зямлі і добраўпарадкаванні. На гэтыя мэты выдзяляюцца сродкі з фонду сацыяльнай абароны.

— Ёсць і такія грамадзяне, якія прыходзяць на пасяджэнне камісіі, але ад працаўладкавання адмаўляюцца. Зрэшты мы наведальні ўсіх, хто быў у спісах. Вывучылі іх адукацыйны ўзровень, пажаданні. Частка з іх не пражывае на тэрыторыі раёна, нехта жыве за мяжой, хтосьці ўжо знайшоў працу. Іншыя ездзяць на заробкі ў Расію, хтосьці мае ценявыя даходы. Яны адразу казалі, што гатовы заплаціць падаткі. Сустрэліся людзі, якія не працуюць гадамі, і прызнаваліся, што ім ужо цяжка ўвайсці ў працоўны рытм, — канстатуе Ала Мялюк.

Усяго наведальні больш як 900 чалавек, але 30% з іх так і не дайшлі да наймальніка. А былі выпадкі, што чалавек адпрацаваў усяго два дні і больш на работу не прыходзіў...

Разам з тым камісія праводзіць і выязныя пасяджэнні ў сельскай мясцовасці з запрашэннем жыхароў, кіраўнікоў арганізацый аграрна-прамысловага комплексу. Усіх беспрацоўных азнаёмілі з вакансіямі і рэжымам работы камісіі пад роспіс. Усяго наведальні больш як 900 чалавек, але 30% з іх так і не дайшлі да наймальніка. А былі выпадкі, што чалавек адпрацаваў усяго два дні і больш на работу не прыходзіў...

Словам, хто хоча працаваць — шукае работу. А хто не хоча працаваць — шукае прычыну.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.
lazovskaya@zviazda.by

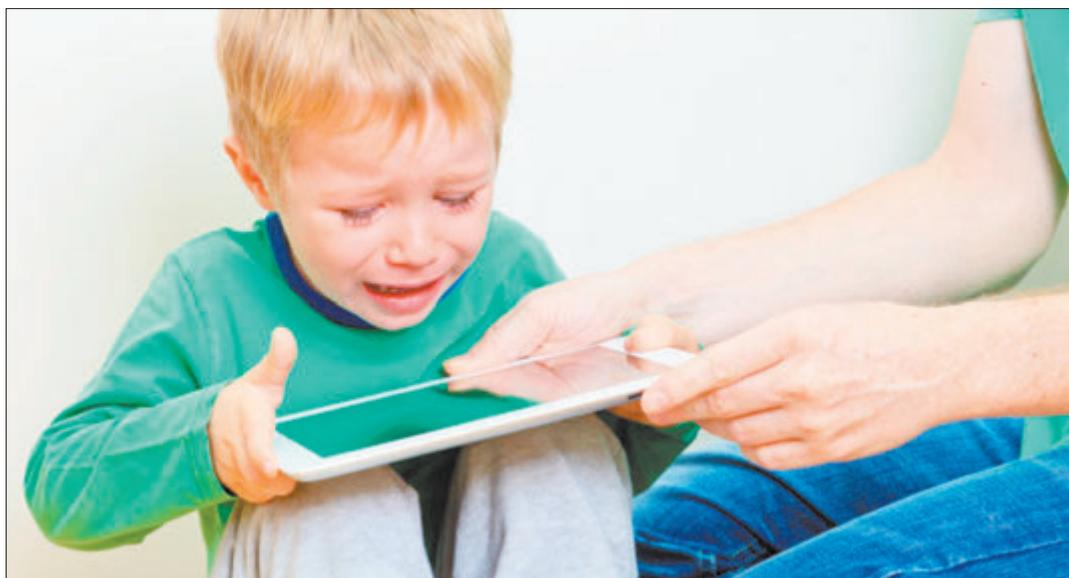
ІНТЭРНЭТ І ДЗЕЦІ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Сёння мы заўважаем, што вопыт перадаецца ўжо не ад старэйшых да малодшых, а часам наадварот, асабліва ў галіне інфармацыйных тэхналогій, і адпаведна, выхаванне ў сям'і церпіць некаторыя няўдачы, бо дзеці больш выхоўваюцца тымі ж сродкамі масавай інфармацыі, інтэрнэтам, — расказвае галоўны пазаштатны дзіцячы псіхатэрапеўт Міністэрства аховы здароўя, загадчыца псіхатэрапеўтычнага аддзялення Мінскага гарадскога клінічнага дзіцячага псіхіятрычнага дыспансера Алена НАВІЦКАЯ. — Калі раней актуальным для бацькоў быў кантроль «вулічнага выхавання», то цяпер гэтай «вуліцай» стаў інтэрнэт, дзе яшчэ больш складана пракантраляваць, з кім сябруе наша дзіця.

Генетычная схільнасць да аўтызму можа нават і не праявіцца, калі выкарыстоўваць інтэрнэт толькі дзеля справы і засяродзіцца спачатку на нармальным выношванні дзіцяці, а пасля на яго нараджэнні і развіцці.

Яскравым прыкладам адмоўнага ўплыву на дзіцячую псіхіку стала, напрыклад, распаўсюджванне такога захворвання, як нервовае анарэксія (калі дзяўчынка і нават хлопчыкі пачынаюць лічыць сябе вельмі тоўстымі, будучы нават празмерна худымі, і наогул адмаўляюцца ад ежы). Усё часцей сустракаецца і нервовае булімія (калі паглынаецца велізарная колькасць ежы з наступным выкліканнем ванітаў). Развіцця краіны сутыкнуліся з гэтым гадоў трыццаць таму, калі ў нас размова ішла пра адзінкавыя выпадкі хворых з цяжкімі псіхічнымі расстройствамі. А цяпер і ў нас некалькі падлеткаў на тыдні аказваюцца на прыёме ў дзіцячага псіхатэрапеўта. Звязана гэта, у першую чаргу, з асаблі-

васцямі выхавання, але масла ў агонь падлівае, безумоўна, і інтэрнэт. Падлеткі любяць гуртавацца, лідзіраваць, і толькі нехта пачынае дэманстраваць на фота свае «ножкі, як у матылька», як гэтага пачынаюць хацець і іншыя. Добра, калі побач адкрытыя, душэўныя тата з мамай, з кім можна спакойна ўсё гэта абмеркаваць... Але ж не ўсім шчасціць з ідэальнымі бацькамі.

Другая крайнасць — лішняя вага, якую мае па розных даных ад 25 да 32 працэнтаў усіх дзяцей (ад 0 да 18 гадоў). У ЗША, дарэчы, размова ідзе пра больш як 80 працэнтаў, і такая сусветная тэндэнцыя павінна насцярожыць нас ужо сёння. Бо там, дзе лішняя вага, там, як правіла, і метабалічны сіндром з яго павышаным артэрыяльным ціскам (больш як на 10 працэнтаў ад узроставай нормы), высокім узроўнем глюкозы і халестэрыну. Павышаны халестэрын выяўляецца ўжо нават у 5—7 гадоў, а вылучыць гэта, як і іншыя пералічаныя захворванні, з дапамогай толькі таблетак практычна немагчыма. Урэшце ў будучым гэта — ахвяра ішэмічнай хваробы сэрца, інфаркту, інсульту, цукровага дыябету...

— Схільнасць да такіх захворванняў закладваецца яшчэ падчас цяжарнасці, калі мела месца затрымка развіцця пло-

да, або пазней, пасля з'яўлення на свет, калі дзіця было на штучным кармленні, і далей, калі ад 1 да 3 гадоў харчаванне было няправільным, — тлумачыць загадчыца лабараторыі праблем здароўя дзяцей і падлеткаў РНПЦ «Маці і дзіця», кандыдат медыцынскіх навук Маргарыта ДЗЕВЯЛТОЎСКАЯ. — Генетычная схільнасць мае значэнне, але самым важным быў і застаецца здаровы лад жыцця. Неабходна арганізаваць рэжым вучобы і адпачынку, забяспечыць дзіцяці дастатковую фізічную актыўнасць праз гульні на свежым паветры і жывыя кантакты з ровеснікамі. Аднак калі ж наша дзіця прападае ў інтэрнэце, мала рухаецца, гэта пагражае не толькі наборам вагі, але і псіхалагічнай залежнасцю ад інтэрнэту, праблемамі з самаацэнкай, з тым, як дзіця будзе суадносіць сябе з навакольным светам. Трэба шукаць спосабы замаяшчэння віртуальнага свету рэальным.

Бацькі абавязаны адсочваць час, які дзеці праводзяць каля камп'ютара ці з мабільным у руках. Таму што дакладных метадаў барацьбы з такога кшталту залежнасцю не існуе, у тым ліку і ў сусветнай практыцы. І чым раней з'явілася такая залежнасць, чым раней рэальныя стасункі былі падмененыя віртуальнымі, тым большая верагоднасць развіцця і ўсіх пералічаных вышэй праблем са здароўем, уключаючы блізарукасць з парушэннем паставы.

Больш за тое, пастаяннае знаходжанне ў інтэрнэце, атрыманне адтуль бясконцага патоку інфармацыі ніяк не забяспечвае высокі інтэлект. Пры механічным атрыманні інфармацыі не ўтвараюцца новыя сувязі паміж нейронамі, зніжаецца іх функцыя — мозг усё ж такі павінен «працаваць», а не перагружацца тым, што не паспявае асэнсаваць. На кожным этапе развіцця дзіця ў стане ўспрымаць і засвойваць пэўную колькасць інфармацыі. Так было 50 гадоў назад, так гэта ёсць і сёння. Але цяпер у нас з'явілася яшчэ і паняцце інфармацыйнага неўрозу, звязанага з тым, што патокаў інфармацыі не засвойваюцца ніспелым мозгам і нервовай сістэмай. Таму па меры сталення дзіця павінна асвоіць жывыя стасункі, разабрацца, хто яно ёсць і што яму трэба, займець нейкі інтарэс, навучыцца прымаць рашэнне, каб натыкаючыся на штосьці

Для забавы і для справы

Інтэрнэт нельга назваць татальным злом. Гэта выдатныя магчымасці не толькі для забавы, але і для справы. Бацькам і настаўнікам, дарэчы, для захавання ўласнага аўтарытэту не перашкодзіць актыўна асвойваць сучасныя праграмы і электронныя прыстасаванні. Шмат трэкераў, датчыкаў вельмі дапамагаюць падтрымліваць здаровы лад жыцця. Важна навучыцца самім і навучаць дзяцей фільтраваць інфармацыю, карытацца ёю для павышэння сваёй адукаванасці.

разбуральнае ў інтэрнэце, здолецца абысці гэта. Іначым не дзіця будзе валодаць інтэрнэтам, а інтэрнэт ім.

Даследаванні маскоўскіх спецыялістаў наогул паказалі, што такі сур'ёзны псіхіятрычны дыягназ, як аўтызм (калі абцяжарваюцца кантакты з навакольнымі) атрымаў у нашы дні шырокае распаўсюджванне таксама дзякуючы павелічэнню ролі віртуальнага свету. Генетычная схільнасць да аўтызму можа нават і не праявіцца, калі выкарыстоўваць інтэрнэт толькі дзеля справы і засяродзіцца спачатку на нармальным выношванні дзіцяці, а пасля на яго нараджэнні і развіцці ў першыя гады без ускладненняў.

Бяда, а не радасць, калі 6-гадовае дзіця спраўляецца з функцыямі мабільнага, але ўсё яшчэ карыстаецца памперсам! Насамрэч інтэлектуальнае развіццё пачынаецца з асваення той жа прыбяральні. Да 7 гадоў бацькі павінны закласці шмат такіх навыкаў, у тым ліку рухавага ладу жыцця і правільнага харчавання, у якім павінны прысутнічаць бялкі, вугляводы, тлушчы жывёльнага і расліннага паходжання. Нельга дапускаць, каб дзіця вегетарыянства, якое пагражае астэапарозам і анеміяй. На думку спецыялістаў, неабходна павышаць адказнасць бацькоў за здароўе сваіх дзяцей. Усё ж такі і прадукты ім выбіраюць дарослыя, і грошы на спартыўную секцыю яны даюць (ці не даюць). І цёплыя стасункі ў сям'і — іх задача.

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@zviazda.by

АД ЛЯСНОЙ — ДА НЯМНОВА

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

З Гродна ў бок канала накіроўваемся ў другой палове дня. Шлях невялікі — каля 40 кіламетраў. Дарога — з добрым асфальтавым пакрыццём, часткова рамантавалася за кошт трансгранічнай праграмы, на пад'ездзе да канала асобна выведзена паласа для веласіпедыстаў. Едзем да самай беларуска-польскай мяжы, адкуль бярэ пачатак новы маршрут.

Асфальт змяняе гравійка, а прырода вакол становіцца больш дзікай. Яно і зразумела — тэрыторыя доўгі час з'яўлялася пагранічнай зонай з абмежаваным доступам. Цяпер пагранічны патруль «працуе» на турыстаў: дапамагае дабрацца да сезоннага пункта пропуску на памежным шлюзе. Гэта бязвізавая зона для замежных турыстаў, тут з нядаўніх часоў, акрамя воднага, дзейнічаюць пешы і веласіпедны рух.

Аўгустоўскае кола

Адсюль, з беларуска-польскай мяжы, а канкрэтна з вёскі Лясная, і пачынаецца веламаршрут №433. «4» — гэта транспартны код рэгіёна, а 33 — колькасць усіх маршрутаў — водных, пешых і веласіпедных.

— Няўжо мала тых, што ёсць? — пытаюся ў сваіх спадарожнікаў.

Аказваецца, новы маршрут не зусім звычайны. Ён упершыню закальцуе беларускую частку Аўгустоўскага канала.

— У нас ёсць маршрут «Аўгустоўскі шлях», які праходзіць уздоўж

канала праз усе чатыры шлюзы, ён мае працягласць 25 км. Ёсць «Лінія Молатава» — па дотак Гродзенскага ўмацавальнага раёна. Маршрут «Лісіная гара» цягнецца па канале і ваколіцы аж на 72 кіламетры, — паведамляе намеснік старшыні абласнога аб'яднання Рэспубліканскага турыстычна-спартыўнага саюза Сяргей КАЛЯДА. — Новы маршрут захопіць цікавыя пункты кожнага маршруту і дасць больш поўнае ўяўленне аб канале, бо пройдзе па абодвух баках.

Магчыма, не кожны спачатку асіліць усе 50 кіламетраў, кажа аматар веларуху. Тады можна скараціць кальцо і перасячы канал па адным з чатырох шлюзаў альбо пераправіцца на пароме, які працуе некалькі гадзін на дзень. **Дырэктар канала**, таксама член экспедыцыі **Эдмунд ЮТКОЎСКИ**, запэўнівае, што арганізаваныя турысты пераправіцца могуць і па-за графікам.

Экспанат пад нагамі

Што цікавага давялося ўбачыць на будучым маршруце? Можна заўважыць, як маляўнічая прырода ўступае месца цывілізацыі. Паступова беларуская частка канала, а гэта 21 км, набывае абжыты выгляд. Уздоўж берага відаць альтанкі, месцы адпачынку, пункты пракату і веластаянкі. Працуе 9 аграсядзіб.

Таксама ёсць некалькі баз, дзе можна пераначаваць. Але іх пакуль недастаткова. Напрыклад, некалькі гадоў вядзецца рамонт гасцініцы-хостэла, дзе раней быў інтэрнат для работнікаў цаглянага завода.

Знешні выгляд набліжаецца да сучасных стандартаў, цяпер трэба накрыць дах і правесці ўнутраныя работы.

Дарэчы, цагляны завод тут існаваў да пачатку рэканструкцыі канала. Згодна з праектам ён павінен быў стаць адным з аб'ектаў турызму, бо працаваў некалькі стагоддзяў. З цэглы, вырабленай на гэтым заводзе, будаваліся шлюзы канала. Але, на жаль, завод разбурылі. На маршруце можна знайсці гэта месца — там і цяпер ляжаць абпаленыя цагляны. Некалькі фрагментаў мы падабралі для музейнай экспазіцыі. На канале ёсць два музеі — прыватны і дзяржаўны, дзе можна пачуць гісторыю канала і ўбачыць цікавыя экспанаты.

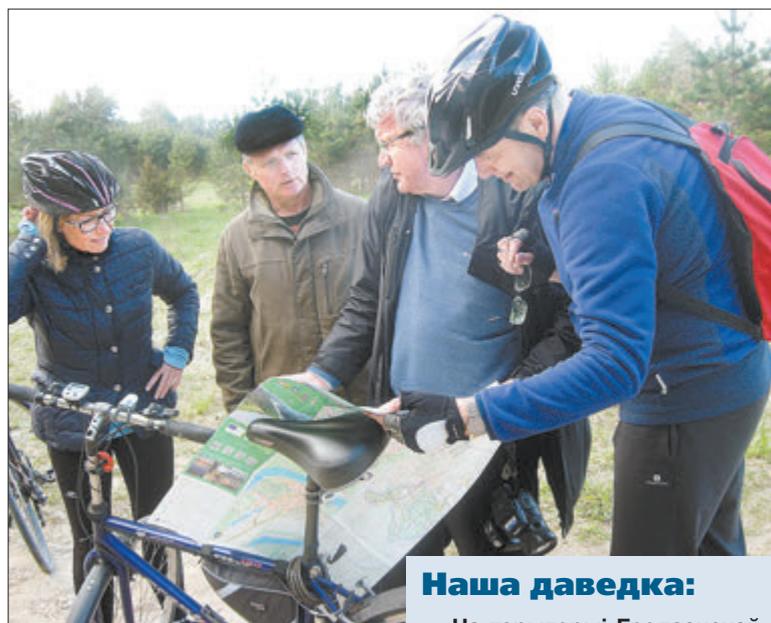
— Турыстычны маршрут — гэта не проста вандрука з аднаго пункта ў другі. Гэта агляд наваколля, дзе захавалася нямала цікавых рэчаў, — лічыць Сяргей Каляда. — Вось на развілцы стаіць магутны дуб, а побач крыж-абярэг. Значыць, недалёка вёска. Адсюль відаць сядзіба Гурскіх у вёсцы Радзівілі, там цяпер прадпрымальнік уладкоўвае вялікі комплекс з кафэ і гасцініцай.

Да сядзібы вядуць некалькі дарог, але не па кожнай можна праехаць. Добры на першы погляд жывы тропіны тракт раптам перасякае вялікая лужа, праз якую нават наш «бус» не пераправіцца. І абмінуць немагчыма — з абодвух бакоў вадаёмы...

Па ўзгорках і гушчары

Калі трапілі на высокі пагорак, узнікла пытанне — як тут праехаць? На мікрааўтобусе складана, але на веласіпедзе — без праблем. Такія ўчасткі цікавыя для турыста, ды і тэхніка цяпер сучасная — веласіпед з шырокімі коламі, добрай грунтазачэпкай, дыскавымі тармазамі.

Некаторыя дарогі за кароткі час былі падсыпаны, выраўнены, ачышчана прыдарожная паласа. Дырэктар канала Эдмунд Юткоўскі раскасаў, што сіламі прадпрыем-

Наша даведка:

На тэрыторыі Гродзенскай вобласці пракладзена 170 кіламетраў асфальтавых веладарожак. Распрацавана 52 маршруты агульнай працягласцю 1330 км. Абсталявана 370 велопаркоў і 25 пунктаў пракату. Паслугі па рамонце аказваюць 16 веламайстэрняў.

ства «Гроднамеліявадгас» зроблены падыходы да «Лініі Молатава». Гэта ланцуг дотаў, якія ў Другую сусветную вайну будаваліся на заходняй мяжы. Некаторыя знаходзяцца паблізу канала, іншыя крыху далей.

Углыбіўшыся ў лес, падыходзім да аднаго з буйных дотаў. Шыльда сведчыць, што гэта гістарычная каштоўнасць. Ваенны аб'ект напалову разбураны. Ёсць нямала гістарычных фактаў аб тым, як ваяваў Гродзенскі ўмацаваны раён. Вось толькі на веласіпедзе да большасці дотаў не пад'ехаць. Некаторыя ўчасткі сапраўды нагадваюць старажытныя стаянкі яцвягаў. Кажуць, што назвы вёсак паходзяць з тых самых часоў.

— Для маршрута мы выбіралі дарогі, каб не нашкодзіць прыродзе, мінімальна ўмешвацца ў яе, — падкрэслівае Сяргей Каляда. — Лясных дарог тут сапраўды нямала, маршрут будзе ісці большай часткай менавіта па іх. Які сэнс весці яго па асфальце? У рэшце рэшт,

нам важна, каб «Яцвяжскі» адпавядаў экалагічнасці, пралягаў па цікавых аб'ектах і быў пасільным для турыстаў.

Напрыканцы

Вызначыўшы месцы для маркіровачных слупкоў і стэндаў, наша брыгада стала рухацца ад канала. Прызнацца, захацелася вярнуцца сюды зноў, але ўжо не на «бусе», а на веласіпедзе — з пракатам тут няма праблем, на канале такіх пунктаў некалькі.

Вось толькі прыйдзеца цягнуць з сабой прадукты, бо падсілкавацца тут не ўдасца. А можа, у новым сезоне што-небудзь зменіцца?

Маргарыта УШКЕВІЧ.
margo@zviazda.by

У тэму

Дзмітрый КЛІМЯНОК, намеснік кіраўніка адміністрацыі СЭЗ «Гроднаінвест»:

— Парк «Аўгустоўскі канал» уваходзіць у свабодную эканамічную зону, інвестарам створаны льготныя ўмовы для вядзення бізнесу. Згодна з праектам прапануюцца ўчасткі пад будаўніцтва кавярняў, агра-турыстычных комплексаў, санаторыя. Можна арганізаваць сезонны харчовы аб'ект. Улады чакаюць прадпрымальнікаў, прыватны бізнес, які зможа «ажывіць» канал, стварыць камфортную зону адпачынку.

КАЛІ «СЯБРОЎСТВА» СТАНОВІЦЦА СІНОНІМАМ «СУПРАЦЬСТАЯННЯ»

На ваенным палігоне пад Брэстам саборнічалі фінансісты і праграмісты

Вольга Сойка ўдзельнічае ў ваенна-патрыятычнай спартыўнай гульні «Супрацьстаянне» трэці раз, і ўдзельнічае, як высветлілася, з задавальненнем. Яна адзіная дзяўчына ў сваёй камандзе, але ў ваенна-спартыўным майстэрстве не ўступае калегам-мужчынам. У звычайным жыцці Вольга — спецыяліст у праграмаванні маркетынгу банка «Масква-Мінск». А тут яна страляла, бегала, пераадоўвала паласу перашкод, аказвала медыцынскую дапамогу ўмоўнаму параненаму. Спартыўны прайшлі на палігоне 38-й гвардзейскай асобнай мабільнай брыгады.

— На гэтым палігоне праходзіць шмат саборніцтваў, вучэнняў, у тым ліку міжнароднага ўзроўню, — сказала Вольга. — Тым большую адказнасць адчуваеш, прыязджаючы сюды. Усе мы ў жыцці сябруем са спортам. Але на такога роду мерапрыемствах ўнікае пэўны азарт. Да таго ж, вопыт ёсць. А яшчэ — добрае надвор'е, шмат калег-аднадумцаў, з многімі сустракаемся не першы раз. Так што назву саборніцтваў можна лічыць умоўнай.

Ваенна-патрыятычная гульня, якая адбылася ў мінулы выхадны пад Брэстам, называецца «Супрацьстаянне» і нечым нагадвае школьную «Зарніцу». Толькі гуляюць дарослыя людзі, таму, адпаведна, заданні даюцца больш складаныя і патрабаванні да ўдзельнікаў на парадак вышэйшыя.

Сем камандаў з Мінска, якія прадстаўляюць банкі, страхавыя кампаніі, ІТ-кампаніі, прыбылі ў вайсковую частку. Паводле умоў, кожная каманда мела пяць спартсменаў-удзельнікаў і групу падтрымкі. Апошнія, дарэчы, маглі не толькі падбадзёрваць сваіх калег гучнымі крыкамі, падносіць вадзічку спартсменам, але і ўдзельнічаць у розных саборніцтвах і тым самым зарабляць дадатковыя балы для каманды. Так і здарылася. Асабліва вызначыліся ўдзельнікі груп падтрымкі ў блоку сілавых практыкаванняў. Напрыклад, такое саборніцтва, як «штурханне БТРА», выклікала акрамя іншага шквал станоўчых эмоцый у гледачоў.

Як сказаў карэспандэнт газеты намеснік камандуючага сіламі спецыяльных аперацый па ідэалагічнай

На здымку: Вольга СОЙКА.

работе Сяргей АНДРЭЎ, мэтай мерапрыемства вайскоўцы вызначылі магчымасць пазнаёміць работнікаў фінансавых структур з жыццём мабільнай брыгады, армейскімі буднямі, асаблівасцямі падрыхтоўкі дэсантнікаў. Многія з удзельнікаў не служылі ў арміі і, як аказалася, маюць даволі прыблізнае ўяўленне пра вайсковое жыццё. Таму ўмовы іх пражывання на час гульні максімальна наблізілі да рэальных. Фінансісты пасяліліся ў палатачным гарадку, харчаваліся, займаліся і выступалі ў палявых умовах.

«Такія саборніцтва праводзяцца ў 38-й брыгадзе трэці раз, — дадаў палкоўнік Андрэеў. — І з кожным годам адчуваецца пэўны прагрэс. Каманды прыязджаюць лепш падрыхтаванымі, расце іх калектывізм і ўзаемападтрымка».

На ўрачыстым адкрыцці гульні, якое адбылося на тэрыторыі дэсантнай брыгады, гаварылі аб патрыятычным і пазнавальным характары саборніцтваў. З добрымі словамі пажаданняў да ўдзельнікаў звярнуўся намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па нацыя-

нальнай бяспекцы Палаты прадстаўнікоў, старшыня Беларускага саюза ветэранаў вайны ў Афганістане Валерый ГАЙДУКЕВІЧ. Ён падкрэсліў, што ў ходзе мерапрыемстваў запланавана наведванне легендарнай Брэсцкай крэпасці, дзе беражліва захоўваецца памяць пра Вялікую Айчынную вайну, і ўсе змогуць сэрцам дакрануцца да гэтай памяці.

Асноўныя саборніцтва «Супрацьстаянне» прайшлі на палігоне вайсковай часткі. З камандай банка «Масква-Мінск» пазнаёміў яе кіраўнік — выканаўчы дырэктар установы Юрый БАЦЯН. Юрый Анатолевіч падкрэсліў, што моладзь банка вельмі актыўна займаецца спортам, а пажыць у палявых умовах, пазнаёміцца з жыццём не проста вайсковай часткі, а сапраўднай дэсантнай брыгады для многіх здалося асабліва цікавым. Нават паказальныя выступленні аўтаматчыкаў адразу пасля адкрыцця гульні пакінулі незабыўнае ўражанне.

Гонар банка сёлета абаранялі Яўген Цвірко, Міхаіл Норэнберг, Віктар Гецман, капітан каманды Дзяніс Расанаў і Вольга Сойка. У звычайным працоўным жыцці яны — на-

чальнікі аддзелаў, галоўныя спецыялісты розных структур банка, а тут сталі стралкамі, кідальнікамі, бегунамі — словам, байцамі маленькага вайсковага падраздзялення. Як сказала пазней Вольга, падчас саборніцтваў адчуваеш не толькі пэўны драйв, але і адказнасць за сваю ўстанову, з'яўляецца пачуццём каманды, таму выступаць слаба проста немагчыма. І хоць пераадоўваць паласу перашкод, у тым ліку водных, кідаць гранату з акупа ў поўнай амуніцыі аказалася вельмі не проста, усе каманды справіліся з пастаўленымі задачамі з гонарам. Перамогу ў гульні сёлета заваявала каманда банка «Масква-Мінск», але насамрэч перамагло сяброўства.

Удзельнікі засталіся ўдзячнай гаспадарам за асаблівую атмасферу гэтых трох дзён. Культурная праграма прадугледжвала канцэрт, які ўсе з задавальненнем паглядзелі. У апошні, трэці дзень гульні каманды накіраваліся на экскурсію ў Брэсцкую крэпасць. Наведалі мемарыяльны комплекс, яго музеі, а таксама гістарычны пяты форт крэпасці.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

■ Кліматычны баланс

НАДВОР'Е ПАКАЗАЛА НОРАЎ

Сёлетняя вясна была багатай на сюрпрызы надвор'я. Чаму адбываюцца ў прыродзе такія аномальныя з'явы, як снег у маі, як капрыз надвор'я адб'юцца на ўраджай — пра гэта нашаму карэспандэнту расказалі спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя.

Ва ўсім вінавата глабальнае пацяпленне

Нейкіх гадоў 30 таму ўсё было проста і зразумела: у пачатку лістапада мы апраналіся ў зімовыя паліто, майскія святыя сустракалі ў летніх сукенках. А за апошнія гадоў 15 можна ўспомніць сезоны, калі зімой не было патрэбы даставаць з шафы футра, затое ў сакавіку яно было неабходна.

(Заканчэнне на 9-й стар.)

Фота Анастасія КІШЧУКА.

■ Падзея

ЭКАНОМІКА Ў СЯБРОЎСТВЕ З ПРЫРОДАЙ

Як аб'яднаць эканамічны рост з экалагічным дабрабытам, павысіць інвестыцыйны патэнцыял Беларусі і яе інавацыйнае развіццё — гэтыя і іншыя пытанні абмеркавалі ўдзельнікі XIV Рэспубліканскага экалагічнага форуму, які прайшоў у Віцебску сумесна з VI Міжнародным эканамічным форумам «Інавацыі. Інвестыцыі. Перспектывы».

Удзел у мерапрыемстве прынялі больш за 250 дэлегатаў з розных рэгіёнаў краіны і замежжа, сярод якіх прадстаўнікі прыродаахоўных службаў, органаў дзяржаўнага кіравання, бізнесу, грамадскасці і інш.

— Кожны павінен разумець, што, развіваючы эканоміку, неабходна абавязкова ствараць для сябе спрыяльнае навакольнае асяроддзе, — сказаў міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэй КАЎХУТА. — Мы разлічваем на развіццё краіны з прымяненнем інавацыйных тэхналогій, але ўсе яны павінны мець экалагічны складальнік.

Пры гэтым міністр адзначыў, што развіццё прадпрыемстваў павінна ісці разам з павышэннем узроўню іх экалагічнай бяспекі — ніякіх паслабленняў у гэтай сферы быць не можа. Удасканальваць працэс вытворчасці, павышаць эканамічны патэнцыял прадпрыемстваў можна строга прытрымліваючыся экалагічных нормаў. І сёння над пошукам такіх варыянтаў экалагі працуюць разам з эканамістамі.

На пляцоўках форуму абмяркоўваліся і пытанні рацыянальнага выкарыстання прыродных рэсурсаў. Менавіта яны сёння з'яўляюцца асновай, на якой працуюць шматлікія беларускія прадпрыемствы. Напрыклад, на тэрыторыі Віцебскай вобласці, якая сёлета прымала форум, знаходзяцца найбуйнейшыя радовішчы глін у Еўропе. Мясцовыя азёры і рэкі багатыя на сапрапель, здабыча якога цяпер актыўна развіваецца на поўдні Беларусі. Вялікі патэнцыял выкарыстання маюць падземныя воды і залежы даляміту.

Цэнтральным мерапрыемствам двух форумаў стала спецыялізаваная выстаўка, дзе сваю прадукцыю, паслугі і найноўшыя распрацоўкі, у тым ліку і ў галіне экалогіі, прадставілі найбуйнейшыя прадпрыемствы і арганізацыі Віцебшчыны і іншых рэгіёнаў краіны.

Нуль адходаў

ААТ «Дубровенскі льнозавод» — адно з вядучых прадпрыемстваў Беларусі па перапрацоўцы лёну. Вырабленае тут доўгае льновалакно актыўна выкарыстоўваецца на Аршанскім ільнокамбінаце, а кароткае — для патрэб будаўніцтва. Знайшлі тут прымяненне і адходам кастрыцы, якія ўтвараюцца падчас перапрацоўкі лёну і з'яўляюцца вялікай праблемай для большасці льнозаводаў краіны. Сёння кастрабрыкеты спальваюцца на шматлікіх раённых кацельнях, якія працуюць на мясцовых відах паліва, імі таксама ацяпляецца жылы фонд Дубровенскага раёна, установы аховы здароўя і адукацыі. Спецыялісты запэўніваюць, што цеплааддача каст-

рабрыкетаў у 1,5 раза вышэйшая, чым дрэва, гэта значыць, іх выкарыстанне больш эфектыўнае.

Лямпачкі, здавайцеся!

ТАА «Дзямідсэрвіс» працуе ў сферы збору і аб'ясшкоджвання адходаў вытворчасці і спажывання каля чатырох гадоў. Яго спецыялізацыя — люмінесцэнтныя лямпы, адпрацаваныя тэрмометры і іншыя прыборы, якія змяшчаюць ртуць. Дзякуючы вакуумнай тэрмадэмеркуразацыйнай устаноўцы, небяспечны метал збіраецца ў кантэйнеры-пасткі і можа выкарыстоўвацца паўторна, напрыклад, пры здабычы карысных выкапняў. Акрамя ртуці, іншыя адходы яе аб'ясшкоджвання — шклабой, алюміній, электрычныя платы, пластыкі — таксама ўцягваюцца ў гаспадарчы зварот.

Кампанія наладзіла ўласны збор ртучэзмяшчальных адходаў ад жорыдальных асоб, а праз гандлёвыя цэнтры працуе і з фізічнымі асобамі.

Захаваць чысціню вады

— Памяншэнне шкоднага ўздзеяння на навакольнае асяроддзе і насельніцтва — адна з найважнейшых задач дзейнасці ААТ «Слоніўскі водаканал», — расказала інжынер па ахове навакольнага асяроддзя Марына СУШКО.

Для гэтых мэт на прадпрыемстве не толькі ўдасканальваюць працэс забору вады з падземных крыніц, але і мадэрнізуюць гарадскія ачышчальныя збудаванні каналізацыі. Тут таксама шукаюць шляхі выкарыстання метану і аміяку — асноўных забруджвальнікаў атмасферы на вышшчальных збудаваннях. Гэтыя шкодныя газы будуць ператварацца ў энергію на біягазавым комплексе, які плануецца усталяваць у найбліжэйшай перспектыве.

На Слоніўскім водаканале часта праходзяць экскурсіі. Сюды прыязджаюць школьнікі і выхаванцы дзіцячых садоў, каб пераканацца, колькі намаганняў і працы ўкладваецца ў вытворчасць чыстай вады і ачыстку сцёкавых вод і што неабходна беражліва ставіцца да прыродных багаццяў.

(Заканчэнне на 8-й стар.)

■ Супрацоўніцтва

ЭКАЛОГІЯ АБ'ЯДНОЎВАЕ

Першае пасяджэнне беларуска-французскай рабочай групы па пытаннях аховы навакольнага асяроддзя адбылося ў Мінску

Група дзейнічае ў рамках Пагаднення паміж Міністэрствам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Рэспублікі Беларусь і Міністэрствам навакольнага асяроддзя, энергетыкі і мора Французскай Рэспублікі аб супрацоўніцтве ў галіне аховы навакольнага асяроддзя і ўстойлівага развіцця. Дакумент быў падпісаны ў маі мінулага года ў Парыжы.

Міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэй КАЎХУТА адзначыў асноўныя мэты прыродаахоўнай палітыкі нашай краіны: зніжэнне максімальна дапушчальных узроўняў антрапагеннага ўздзеяння на экасістэмы, стварэнне ўмоў для стабільнасці навакольнага асяроддзя і захавання здароўя чалавека, распрацоўку і ажыццяўленне экалагічнай палітыкі на аснове ўзгаднення экалагічных мэт з мэтамі сацыяльна-эканамічнага развіцця.

Міністр падзяліўся вынікамі гэтага падыходу: індэкс экалагічнай эфектыўнасці Рэспублікі Беларусь у 2016 годзе склаў 82,3% (35-е месца са 180 краін), тады як у 2012 годзе мы займалі 65 месца з індэксам 53,9%. З 2005 года экалагічны след скараціўся амаль у два разы. За апошнія гады ў краіне адноўлена больш за 10% ад плошчы ўсіх парушаных балот. Тры асабліва ахоўныя прыродныя тэрыторыі ўключаны ў Сусветную сетку біясферных рэзерватаў, створаную ў рамках праграмы ЮНЕСКА «Чалавек і біясфера». Частка Нацыянальнага парку «Белавежская пушча» з'яўляецца аб'ектам Сусветнай спадчыны ЮНЕСКА. 26 водна-балотных угоддзяў уключаны ў спіс водна-балотных угоддзяў міжнароднага значэння, з іх чатыры — трансгранічныя.

Андрэй Каўхута адзначыў, што пасяджэнне — выдатны старт для развіцця беларуска-французскіх экалагічных адносін, яно прывядзе да плённага экалагічнага супрацоўніцтва па многіх напрамках.

Удзельнікі пасяджэння абмеркавалі пытанні палітыкі ў сферы абыходжання з адходамі (інстытуцыянальны ўзровень, дзяржаўна-прыватныя кампаніі, прыватныя кампаніі), маніторынгу якасці атмасфернага паветра (у тым ліку выкіды парніковых газаў), зялёнай эканомікі, біязнастайнасці і ААПТ (кіраванне ААПТ: спалучэнне эканамічнага развіцця і аховы навакольнага асяроддзя, турыстычныя інфраструктуры і экатурызм, прэзентацыя інструмента партнёрства ЕС).

Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Французскай Рэспублікі ў Рэспубліцы Беларусь Дзідзье КАНЭС, які прыбыў на пасяджэнне ў складзе французскай дэлегацыі, адзначыў, што гэта новы кірунак у супрацоўніцтве нашых краін:

— Беларусь і Францыя — краіны, якія знаходзяцца на шляху ўстойлівага развіцця. У нас вялікі вопыт у перапрацоўцы і ўтылізацыі адходаў — як бытавых, так і прамысловых. У мінулым годзе быў рэалізаваны праект па вывазе і знішчэнні асабліва небяспечных адходаў з Беларусі. Сумесная праца ў напрамку аховы прыроды вельмі важная, бо прынятая канцэпцыя зялёнага развіцця мае на ўвазе эканамічны рост з мінімальнымі экалагічнымі стратамі.

Па заканчэнні пасяджэння французская дэлегацыя наведвала Бярэзінскі біясферны запаведнік.

Вольга ПРАЛЮК. Фота аўтара. pralyuk@vziazda.by

Фота Надзеі БУЖАЛ.

ЭКАНОМІКА Ё СЯБРОЎСТВЕ З ПРЫРОДАЙ

«Удар» па смецці

Сёлета Брэсцкаму смеццерапрацоўчому заводу спаўняецца 7 гадоў. Нягледзячы на тое, што прадпрыемства пабудавана па сучаснай нямецкай тэхналогіі, з мэтай павышэння эфектыўнасці збору адходаў і іх перапрацоўкі тут прыступілі да мадэрнізацыі тэхналагічнага працэсу — у прыватнасці, укаранення аўтаматычнага сартавання.

На існуючых лініях прадпрыемства ўстанавілі новае абсталяванне — аптычны і балістычны сепаратары. Яны будуць аўтаматычна вызначаць кожны від другасных матэрыяльных рэсурсаў і сартаваць іх па прызначэнні. Дзякуючы новаўвядзенням, на заводзе змогуць не толькі павялічыць долю здабываемых з гарадскіх адходаў другасных рэсурсаў (сёння яна складае ад 9 да 12%), але і прадухіліць назапашванне смецця ў сельскай мясцовасці (з мая прадпрыемства пачало абслугоўваць 8 сельсаветаў Брэсцкага раёна).

Прыродзе справай дапамагаць

Правядзенне акцый прыродаахоўнай скіраванасці стала добрай традыцыяй экалагічных форумаў. Не адступілі ад яе і сёлета.

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

Удзельнікі форума выпусцілі шырокапальцага рака ў новы «дом».

Новы зялёны сквер упрыгожыў адзін з уездў у Віцебск каля Бешанковіцкай шашы. Удзельнікі форуму разам са студэнтамі Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта ім. П.М. Машэрава і вучнямі гімназіі №6 высаілі на пусты саджанцы бярозы, дуба, ліпы, клёна і рабіны — усяго тут з'явілася 140 дрэў.

На думку намесніка начальніка аддзела Віцебскага абласнога камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя **Васіля КІРПІЧОНКА**, новы сквер стане ўпрыгожаннем горада і дапаможа палепшыць узровень асялення абласнога цэнтра.

На стэндзе Мінпрыроды кожны мог правесці якасць вады.

Усе адходы, якія застаюцца пасля абысходжвання ртутці, на ТАА «Дэмідсервіс» становяцца другаснымі рэсурсамі.

На іншае месца жыхарства «пераехалі» ў гэты майскі дзень і 205 асобін шырокапальцага рака. Удзельнікі форуму правялі экалагічную акцыю па падсяленні чырванакніжнага віду ў возера Асінаўскае Віцебскага раёна.

— Шырокапальца рама мае трэці статус аховы, — расказаў **начальнік аддзела біялагічнай раз-**

настайнасці Мінпрыроды Аляксандр ГРАЕЎ. — Цяпер гэтаму віду нічога не пагражае, але ў наступныя два дзесяцігоддзі ён можа знікнуць з фаўны нашай краіны. Таму ў Беларусі быў распрацаваны План дзеянняў па захаванні гэтага насельніка вадаёмаў. Адным з мерапрыемстваў у рамках плана і з'яўляецца стварэнне новых папуляцый.

Месца для правядзення акцыі было выбрана невыпадкова. Каб падсяліць рака, навукоўцы з Акадэміі навук даследавалі некалькі вадаёмаў, правялі іх гідрабіялагічную і гідрахімічную здымку, вывучылі наяўнасць магчымых драпежнікаў (напрыклад, акунёвых рыб). Менавіта Асінаўскае возера падыходзіць па ўсіх параметрах, а значыць, існуе вялікая імавернасць, што чырванакніжніку тутэйшыя ўмовы будуць даспадобы.

За значны ўклад у справу аховы навакольнага асяроддзя, забеспячэнне рацыянальнага выкарыстання прыродных рэсурсаў Ганаровай граматай Мінпрыроды былі ўзнагароджаны гродзенскае ўнітарнае прадпрыемства «Электраэнергетыкі «Гроднаэнерга», ЗАТ «Атлант», вытворчае ўнітарнае прадпрыемства «Кока-Кола Беўрыджыз Беларусь», ААТ «БЕЛАЗ» — кіруючая кампанія холдынга «БЕЛАЗ-ХОЛДЫНГ», прыватнае вытворчае прадпрыемства «Палімерканструкцыя».

Арганізатары XIV Рэспубліканскага экалагічнага форуму — Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Рэспублікі Беларусь, Віцебскі абласны выканаўчы камітэт, Віцебскі абласны камітэт прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, ўнітарнае прадпрыемства «Віцебскі абласны цэнтр маркетынгу».

Вераніка КОЛАСАВА. kolasava@vziazda.by

Дыялог

ЗА «ЗЯЛЁНЫМ» СТАЛОМ

Эксперты абмеркавалі праблемы і перспектывы развіцця ў нашай краіне зялёнай эканомікі

У рамках XIV Рэспубліканскага экалагічнага форуму ў Віцебску прайшоў круглы стол «Развіццё зялёнай эканомікі ў Рэспубліцы Беларусь: прынцыпы, механізмы, перспектывы». У мерапрыемстве прынялі ўдзел прадстаўнікі прыродаахоўных службаў, органаў дзяржаўнага кіравання, устаноў адукацыі, грамадскіх аб'яднанняў краіны і замежжа.

Сертыфікат пераваг не дае

Намеснік дырэктара інжынерна-экалагічнага цэнтра «БЕЛІН-ЭКОМП» **Уладзімір АДАМОВІЧ** абазначыў асноўныя праблемы, якія існуюць у сферы сертыфікацыі паслуг у галіне аховы навакольнага асяроддзя.

— Мы працуем у галіне інжынерных паслуг у экалагічнай прамысловай бяспецы і ў сферы аховы працы. Наша прадпрыемства атрымала сертыфікат адпаведнасці ў ліку першых у краіне, аднак, на нашу думку, сістэма не працуе належным чынам. Сертыфікацыя не дае пераваг сертыфікаваным арганізацыям і прыродакарыстальнікам. Сёння ў краіне на рынку экалагічных паслуг працуе больш за 20 сертыфікаваных арганізацый, многія з якіх нічым не адрозніваюцца ад сваіх не сертыфікаваных канкурэнтаў.

Калі казаць аб інвентарызацыі выкідаў (акце інвентарызацыі КЗА), якія ёсць на кожным прадпрыемстве, акт узгадняецца ў камплекце з нарматывам дапушчальных выкідаў, пры гэтым не патрабуюцца, як

правіла, акт адбору проб і пратаколы правядзення вымярэнняў. З гэтага вынікае, што лабараторыі такіх «нядобрадумных» арганізацый практычна не працуюць, таму што гэта патрабуе адпаведных выдаткаў.

Акрамя таго, па словах Уладзіміра Адамовіча, у 2016 годзе Беларусь засталася без метадык выканання вымярэнняў канцэнтрацый у паветры ЗР прамысловых выкідаў такіх шырока распаўсюджаных шкоднасцяў з вялікім валавым выкідам, як вуглевадароды, серавадарод, дыяксід серы. Яны былі выключаны з рэестра Мінпрыроды. Пытанне аб выкананні работ па інвентарызацыі КЗА з такімі шкоднасцямі застаецца адкрытым. БДЦА, арганізацыя, якая інспектуе лабараторную практыку, больш цікавіць фармальны бок працэсу, звязаны з афармленнем пададзеных дакументаў.

Адказнасць паміж сертыфікаванай арганізацыяй і органам па сертыфікацыі павінна быць узаемнай.

— На нашу думку, сертыфікаваныя арганізацыі павінны быць падзеленыя на некалькі катэгорый, — сказаў Уладзімір Фёдаравіч. — Напрыклад, арганізацыі першай катэгорыі ў адпаведнасці са сваім кваліфікацыйным патэнцыялам і сферай акрэдытацыі лабараторый павінны быць дапушчаныя да інвентарызацыі любога буйнога прадпрыемства ў рэспубліцы.

Праверкі інспекцыйнага нагляду павінны быць комплекснымі, пачынаючы з уліку актаў адбору проб і заканчваючы гэтым актывам інвентарызацыі, г. зн. працэдура з пачатку і да канца працэсу павінна

быць «празрыстай», каб судзіць аб якасці выкананай працы.

Уладзімір Адамовіч прапанаваў увесці ранжыраванне сертыфікаваных арганізацый на допуск да работ у залежнасці ад іх складанасці, магчымасцяў лабараторый, а таксама ад наяўнасці адпаведнага персаналу і яго колькасці, уключыць абавязковую наяўнасць сертыфікаванай сістэмы кіравання аховай працы па СТБ 18001 для арганізацый першай катэгорыі, вызначыць вектар і парадак правядзення інспекцыйнага нагляду за сертыфікаванай арганізацыяй, увесці крытэрыі для адклікання сертыфіката, зрабіць усе даныя публічнымі.

— Хацелася б, каб за высокімі словамі аб развіцці экалагічнай свядомасці грамадства, аб новых прыродаахоўных тэхналогіях, аб жорсткім кантролі дзейнасці прадпрыемстваў па вытворчасці экалагічна чыстай прадукцыі стаялі канкрэтныя справы, а за дэклараваннем еўрапейскіх прынцыпаў былі відаць добра прадуманыя дзеянні, — адзначыў ён.

Як актывізаваць беларускі веларух?

Антон РАДНЯНКОЎ, прадстаўнік фонду «Інтэракцыя», расказаў аб выніках праекта «Устойлівая гарадская мабільнасць», які дазволіў палепшыць транспартную сістэму, бяспеку і экалагічную сітуацыю ў Полацку.

Актывістамі фонду былі распрацаваны План устойлівай гарадской мабільнасці і рэкамендацыі па яго рэалізацыі, арганізавана першая

веладарожка ў горадзе, выдадзены дапаможнік па прыцягненні насельніцтва ў веласіпедны рух. Таксама стваральнікам удалося запусціць праграму для смартфонаў па планаванні паездак на грамадскім транспарце. Быў праведзены Еўрапейскі тыдзень мабільнасці і іншыя інфармацыйныя кампаніі.

Экамаркіроўка

Валерый КУРЫЛАЎ, дырэктар дзяржаўнага прадпрыемства «Экалогіяінвест», звярнуў увагу на стан і перспектывы развіцця экалагічнай маркіроўкі ў нашай краіне.

— Экалагічная маркіроўка прымяняецца для стымулявання ўздзеяння рынку на паляпшэнне стану навакольнага асяроддзя — прадхіленне забруджвання апошняга пры вытворчасці, выкарыстанні, а таксама пры перапрацоўцы прадукцыі і ўпакоўкі, якія страцілі свае ўласцівасці. Падобная маркіроўка неабходная, паколькі яе прымяненне дазволіць паменшыць колькасць адходаў, што накіроўваюцца на захаванне, і перанакіраваць іх на выкарыстанне. З дапамогай інфармацыі аб адпаведнасці прадукцыі павышаным экалагічным патрабаванням яна таксама будзе садзейнічаць актывізацыі экспертаў і павышэнню канкурэнтаздольнасці прадукцыі. Праблемы ўкаранення экалагічнай маркіроўкі ў цяперашні час заключаюцца ў адсутнасці зацікаўленасці кіраўнікоў прадпрыемстваў, выразнага разумення вытворцамі і прадаўцамі прадукцыі прынцыпаў экалагічнай маркіроўкі, а таксама ў адсутнасці комплекснай нарматыўнай базы.

Адукацыйны аспект

Загадчык кафедры нацыянальнай эканомікі і дзяржаўнага кіравання БДЭУ, доктар эканамічных навук, прафесар **Алена ДОРЫНА** лічыць, што для паспяховай рэалізацыі ў Беларусі прынцыпаў і механізмаў зялёнай эканомікі неабходна падрыхтаваць высокакваліфікаваныя кадры, якія будуць валодаць неабходнымі ведамі, навыкамі і ўменнямі ў галіне зялёнай эканомікі. Для гэтага выкладчыкамі БДЭУ была распрацавана і ўкаранёна ў навучальны працэс новая дысцыпліна «Кіраванне зялёным развіццём нацыянальнай эканомікі». Прадмет вывучае сукупнасць сутнасных характарыстык, прынцыпаў, інструментаў, метадаў і механізмаў кіравання зялёным развіццём нацыянальнай эканомікі з улікам назапашанага вопыту найлепшых замежных практык у гэтай галіне, а таксама ўлічвае нацыянальны асаблівасці, умовы і фактары, якія могуць стрымаць гэтае развіццё.

Усё выступоўцаў на круглым stole аб'яднала агульная ідэя абароны прыроды. Спікеры былі аднадушныя ў тым, што кіраўнікі не маюць права на бяздзейнасць і памылкі ў прыродаахоўнай чыннасці, бо прырода — адно з галоўных нашых багаццяў. І яе трэба не проста захаваць, а ачысціць ад вынікаў непрыдуманай варварскай дзейнасці, якой яна падвяргалася ў апошні дзесяцігоддзі.

Воля ПРАЛЮК.
praluk@vziazda.by

НАДВОР'Е ПАКАЗАЛА НОРАЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

Што адбываецца з кліматам, чаму здараюцца нетыповыя з'явы ў прыродзе, расказала **начальнік аддзела клімату Гідрамета Алена КАМАРОУСКАЯ**:

— Змены клімату абумоўлены глабальным пацяпленнем. У Беларусі яно пачалося ў 1989 годзе і цяпер працягваецца. За гэты час сярэдняя гадавая тэмпература вырасла на 1,3 °С. Усе гэтыя гады, за выключэннем 1996 года, былі цяплейшыя за кліматычную норму, якая для Беларусі складае 5,8 °С. Таксама павялічылася кантраснасць надвор'я: то гарача, то халодна. Мяркуюцца далейшы рост тэмпературы, а разам з ім і высокая імавернасць аномальных з'яў.

— **Як часта на тэрыторыі Беларусі выпадаў снег у маі?**

— Нагадаю, што на тэрыторыі нашай краіны ў норме канчатковае снежнае покрыва сыходзіць у сярэднім у першай дэкадзе красавіка. Аднак зарэгістраваныя і выпадкі майскага снегападу. Так, напрыклад, у Мінску ў 1945 годзе снег выпаў 26 мая. У 1952 годзе вялікі снег выпаў 19 мая, і вышыня снежнага покрыва дасягала 6 см. Ён праляжаў два дні і прычыніў шмат шкоды сельскай гаспадарцы. Самы позні выпадак снегападу назіраўся 6 чэрвеня 1962 года — тады снег праляжаў больш за дзве гадзіны. Думаю, шмат хто з мінчан памятае 1 мая 2007 года, калі снег ішоў на працягу 9 гадзін і ўтварыў снежнае покрыва вышыняй 3 см.

У гэтым годзе снег назіраўся 1 і 10—11 мая ў Езяршчы, Сяне, Оршы, Горках, Барысаве, Валожыне, Ашмянах і Лідзе.

— **3 пункту гледжання абывацеля вясна ў гэтым годзе нейкая няўдалая, халодная. А якая ваша ацэнка?**

— Вясна ў цэлым з 1 сакавіка па 13 мая не халодная, але вельмі кантрасная. Пачалася вясна на месяц раней, чым звычайна (17—18 лютага), з пераходам сярэднясутачнай тэмпературы паветра праз 0 °С. Першая палова вясны характарызувалася як цёплая, у прыватнасці, тэмпература паветра ў сакавіку была амаль на 6 °С вышэйшай за кліматычную норму. Тэмпература красавіка таксама была вышэйшай за норму на 0,5 °С. Аднак па тэмпературным рэжыме месяц аказаўся неаднародным: першая палова была цёплай, затым рэзка пахаладала. Такое надвор'е пратрымалася месяц, і гэты перыяд сапраўды вельмі халодны: тэмпература паветра была на 2—3,5 °С ніжэйшай за норму. Так халодна ў перыяд з 15 красавіка да 11 мая на большай частцы тэрыторыі краіны яшчэ ні разу не было за ўвесь пасляваенны перыяд.

Разлікі на ўраджай

Халоднае і нестабільнае надвор'е ў красавіку і ў маі выклікае трывогу: што будзе з ураджаем? Пра гэта думаюць гаспадары прыватных падворкаў і кіраўнікі сельскагаспадарчых прадпрыемстваў.

— Ад замаразкаў пацерпіць ураджай костачкавых і яблыкаў, у першую чаргу ў паўднёвых рэгіёнах краіны. Там ужо ў красавіку квітнелі абрыкосы і алыча — ім пашкодзілі яшчэ красавіцкія замаразкі. У цэнтральным і паўночным рэгіёнах у фруктовых дрэў напружаны майскі халадоў толькі пачыналася цвіценне, і таму замаразкі паўплывалі на іх у меншай ступені, — кажа **намеснік начальніка службы гідраметэаралогіі і аграметэаралогіі Гідрамета Надзея МЕЛЬЧАКОВА**. — Аднак і тут маюць месца частковыя пашкоджанні кветак чарэшні, вішні, ранніх сартоў і грушы, пашкоджаны першыя кветкі ў ранніх суніц.

Што датычыцца азімых, то можна казаць пра тое, што ў прыродзе ўсё мудра ўладкавана. У сілу ўмоў, якія склаліся мінулай восенню, у многіх раёнах азімыя сышлі ў снег, не атрымаўшы дастатковага развіцця. Зацяжняя вясна дала ім магчымасць падоўжыць перыяд кушчэння, з'явіліся дадатковыя парасткі, і ёсць падставы чакаць добры ўраджай. Нягледзячы на нестабільнае надвор'е, большасць раёнаў правялі сяўбу ранніх збожжавых культур у аптымальныя тэрміны. Аднак у паўночным рэгіёне Беларусі ўмовы для пасяўной у гэтым годзе склаліся вельмі неспрыяльна. На большай тэрыторыі Віцебскай вобласці да пачатку другой дэкады мая глеба заставалася ў асноўным вільготнай звыш нормы. Лішак глебавай вільгаці перыядычна ўскладняў палявыя работы і ў іншых рэгіёнах. Выключэнне складае, мабыць, толькі Гомельская вобласць: на крайнім паўднёвым усходзе ўжо прыкметны недабор ападкаў.

Халодная вясна вымусіла сельскагаспадарчыя прадпрыемствы перанесці пасадку цэпалюбовіх раслін (бульбы, кукурузы) на больш позні перыяд. Нізкія тэмпературы не спрыяюць догляду раслін, засваенне мінеральных угнаенняў, напрыклад, у такіх умовах ідзе горш.

Дэфіцыт цяпла, перапады начных і дзённых тэмператур стрымлівалі адрастанне і назапашванне вегетатывнай масы шматгадовых траў. Нягледзячы на пацяпленне, па начах па-ранейшаму халаднавата, што не вельмі спрыяе росту траў. Пры гэтым тэрміны першага ўкоса ўжо набліжаюцца. У трэцяй дэкадзе мая раннія сарты травы ў паўднёвым рэгіёне краіны пачнуць паспяваць для касавіцы. З-за пагодных аномалій першы ўкос, хутчэй за ўсё, будзе больш сціплым, чым у мінулым годзе. Нягледзячы на ўсе гэтыя моманты, ёсць падставы казаць пра тое, што катастрафічных наступстваў з-за вясновай нестабільнасці надвор'я не прадабачыцца. Наколькі багатым будзе ўраджай, цяпер ужо залежыць ад летняга надвор'я: засуха або залішня вільгаць, як вядома, мае негатывны наступствы.

Аксана ЯНОЎСКАЯ.
yanovskaya@zviazda.by

■ У свеце раслін

ЧАРАМША НА СВАІМ АГАРОДЗЕ

«Купляйце чарамшу!» — з такім заклікам звяртаюцца пажылыя жанчыны, якія гандлююць звычайна на стыхійных рынках. І людзі актыўна купляюць гэты вясновы далікатэс, нягледзячы на тое, што расліна ўнесена ў Чырвоную кнігу. Між тым чарамшу можна вырошчваць на ўласных агародах.

ІНГРЭДЫЕНТ ДЛЯ САЛАТАЎ

У народзе чарамшу называюць дзікім часнаком, або мядзведжай цыбуляй. Яе лісце падобнае на ландыш (які, дарэчы, атрутны), на смак жа яна нагадвае цыбулю, а пах расліна мае часночны, але толькі ўсё гэта ў вельмі лёгкай канцэнтрацыі. Да таго ж чарамша — нізкакаларыйны прадукт, і ўсё гэта робіць яе найлепшым інгрэдыентам для вясновых салатаў.

У чарамшы змяшчаецца цэлы комплекс розных вітамінаў: А, тыямін (В1), рыбафлавін (В2), пірыдаксін (В6), фоліевая кіслата (В9), вітамін С, ніяцын і ніяцынавы эквівалент (РР).

КАМУ НЕЛЬГА ЎЖЫВАЦЬ ЧАРАМШУ

Здароваму чалавеку лекары раяць ужываць на дзень не больш за 20 лістоў гэтай расліны сярэдняга памеру. Калі не ўлічваць дазіроўку, можа ўзнікнуць бяссонніца, парушыцца функцыя сэрца, сасудаў. Настойку чарамшы нельга ужываць падчас цяжарнасці, у лактацыйны перыяд. Пры страўнікавых захворваннях, гепатыце, панкрэатыце і эпілепсіі чарамшу рэкамендуецца выключыць з рацыёну.

ЧЫРВАНЭКНІЖНІЦА

У Беларусі чарамша ўнесена ў Чырвоную кнігу з 1964 года. Вось як гэта абгрунтаваецца: «З-за гістарычных фактараў, а таксама пад уплывам гаспадарчай дзейнасці чалавека месцаў, прыдатных для існавання папуляцый гэтай расліны, у Беларусі няшмат. Значны адмоўны ўплыў на ўстойлівасць і прадукцыйнасць папуляцыі аказвае зрэзка лісця і вытопванне ў працэсе нарыхтовак у якасці харчовай і лекавай сыравіны. У апошнія дзесяцігоддзі некалькі папуляцый, якія знаходзіліся паблізу населеных пунктаў, зніклі (наваколлі в. Папялёва Пружанскага р-на Брэсцкай вобл., Чыгуначнай станцыі «Энергетык» Дзяржынскага р-на Мінскай вобл. і інш.). Колькасць раслін у іншых рэгіёнах знізілася ў сувязі з нерэгульваным зборам насельніцтвам і вытопваннем».

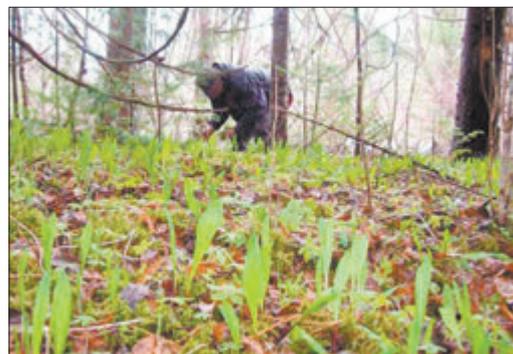
Акрамя нашай краіны, пад дзяржаўнай аховай чарамша знаходзіцца ў Літве, Латвіі, Смаленскай вобласці Расіі і Украіне.

На думку **начальніка ўпраўлення біялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Мікалая СВДЗІНСКАГА**, калі людзі перастануць купляць чарамшу ў вулічных гандляроў, тыя будуць вымушаны спыніць несанкцыянаваны збор расліны.

Збор рэдкіх раслін, уключаных у Чырвоную кнігу Беларусі, забаронены і караецца штрафнымі санкцыямі на грамадзяніна ў памеры ад дваццаці да п'ятдзясяці базавых велічын (арт. 15.8. Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях), што сёння складае ад 460 да 1150 беларускіх рублёў.

МЯДЗВЕДЖАЯ ЦЫБУЛЯ НА СВАЁЙ ГРАДЦЫ

Чарамшу можна пасадзіць на сваім прысядзібным участку. Вядома, на гэта спатрэбіцца больш сіл і часу, чым купіць зялёны пучок за рубель, а то і 50 капеек. Аднак давайце думаць пра прыроду і пра тое, што будзе на зямлі пасля нас. Улічваючы натуральныя ўмовы росту чарамшы, лепш за ўсё саджаць яе на зацenenых

участках. Для гэтага цалкам прыдатнае месца пад пладовымі дрэвамі і хмызнякамі. Расліна любіць слабакіслую, добра дрэнажаную глебу. Пры гэтым яна павінна быць рыхлай і вільготнай. Дапускаецца выкарыстанне тарфянікаў. На прысядзібным участку вырошчваць чарамшу можна насеннем ці расадамі.

ВЫРОШЧВАННЕ НАСЕННЕМ

Набытае насенне неабходна стратыфікаваць. Для гэтага яго кладуць у вільготны рачны пясок і ставяць на ніжнюю паліцу халадзільніка. Можна змясціць і ў іншым халаднаватым месцы з тэмпературай ад 0 да -3 °С. Праз прыкладна 100 дзён насенне можна высейваць у адкрыты грунт. Да моманту пасадкі трэба падрыхтаваць градку: глеба павінна мець рыхлы склад, дастатковую вільготнасць і, вядома, быць урадлівай.

Пры перакопцы ўносяцца наступныя варыянты ўгнаенняў (з разліку на 1 м²):

— толькі арганіка: ядро ліставога перагною;

— камбінаванае: ядро перагною, 15 г салетры аміячнай, 15—20 г калійнай солі і 30—40 г суперфасфату.

Далей на градцы вызначаюцца баразенкі для высаджвання насення чарамшы. Адлегласць паміж разоркамі павінна складаць каля 20 см, а паміж раслінамі ў шэрагу — каля 15 см. Пры такой пасадцы ўдасца атрымаць каля 75 кусцікаў мядзведжай цыбулі на 1 м².

Пасля таго як усё насенне будзе раўнамерна размеркавана, яго прысыпаюць рыхлай, лёгкай глебай і прыкачаюць. Сеянцы чарамшы патрабуюць рыхлення глебы, якое неабходна рабіць вельмі акуртна. Таксама спатрэбіцца ўнясенне арганічных угнаенняў.

ВЫРОШЧВАННЕ РАСАДАЙ

Гэты спосаб больш складаны. Як і першы, ён патрабуе стратыфікацыі насення для лепшай яго ўсходжасці. Але гэты працэс займае ўсяго чатыры тыдні, на працягу якіх намочанае насенне захоўваюць у халадзільніку. За гэты час яно паспявае прарасці, што дазваляе адбракаваць дрэнны матэрыял. Сеянцы чарамшы лепш за ўсё змясціць у тарфяныя збанкі, напоўненыя рыхлым глебагрунтам. Да моманту высадкі на градку расліны варта трымаць у светлым памяшканні пры тэмпературы 18 °С, не забываючыся перыядычна паліваць. Увесну, калі глеба досыць прагрэецца, надыходзіць пара высадкі расады. Градка рыхтуецца па аналогіі з папярэднім спосабам пасадкі. Выкарыстанне тарфяных гаршчочкаў даецца магчымасць на некаторы час забыцца пра праполку пустазелля. У далейшым пры вырошчванні чарамшы ўжываюцца рыхленне град, умераны паліў і мульчыраванне глебы.

УБОРКА І ЗАХОЎВАННЕ

Лісце чарамшы збіраюць да цвіцення, а насенне — пасля пацяплення каробчак. Свежае лісце добра захоўваецца на працягу некалькіх дзён, калі яго палажыць у халадзільнік. Для больш працяглага захоўвання лісце мыюць, высушваюць, дробна рэжучь і замарожваюць у поліэтыленавых пакетах. У такім выглядзе чарамша захоўвае свае спажывецкія якасці больш за год. Лячэбныя ўласцівасці чарамшы прыкладна такія ж, як і часнаку. Лісце і хвосцікі дадаюць у салаты і супы, уначынку для пірагоў. Акрамя таго, дробна нарэзанае або тоўчанае лісце і цыбуліны чарамшы добра захоўваюць мяса, не даючы яму хутка псавацца.

Віялета КРАСАЎКІНА

Агракліматычныя зоны змяняюць межы

Пацяпленне клімату прывяло да таго, што адбыліся змены меж агракліматычных зон на тэрыторыі Беларусі. Упершыню схема агракліматычнага раянавання Беларусі была складзена ў сярэдзіне мінулага стагоддзя. На тэрыторыі нашай краіны спецыялісты выдзелілі тры агракліматычныя зоны: Паўночную, Цэнтральную і Паўднёвую, якія займалі прыкладна аднолькавыя плошчы.

За апошнія 28 гадоў у выніку пацяплення агракліматычныя зоны ссунуліся прыкладна на 200 км на поўнач. Паўночная агракліматычная зона практычна распалася, затое на поўдні з'явілася новая, падобная па клімаце з паўночнымі рэгіёнамі Украіны.

■ Разам з прыродай

ЗВОНКІ СЛУЦКІ САЛАВЕЙ ЗАПРАШАЕ ЁЎ СВОЙ МУЗЕЙ

Адзіны ў Беларусі слуцкі Музей салаўя з цікавасцю наведваюць мясцовыя аматары прыроды і госці старажытнага горада.

Гэтым разам сюды прыехала каманда прафесіяналаў: Слукці экалага-біялагічны цэнтр навучэнцаў стаў месцам правядзення абласнога семінара «Вопыт і перспектывы развіцця музеяў прыроды Мінскай вобласці». Яго ўдзельнікі абмеркавалі планы стварэння новых экспазіцый, з цікавасцю праслухалі паведамленне пра тое, як настаўнікі і вучні гімназіі горада Дзяржынска збіраюць матэрыялы для свайго музея савы. Мудрая, разважлівая птушка стала своеасаблівым сімвалам

Экскурсію праводзіць дырэктар Слукцага экалага-біялагічнага цэнтра навучэнцаў Тамара КАЛЯДА.

Пра глабальныя перамены ў навакольным асяроддзі розных кантынентаў расказвае прафесар з Сербіі Крсціч БАРЫВОЙ.

гімназіі. Пра яе тут ведаюць шмат паданняў, вершаў. Дазналіся вучні і пра ўмовы пражывання савы ў мясцовых лясах.

Уплыў сучасных вялікіх гарадоў на стан навакольнага асяроддзя вывучаюць школьнікі і педагогі Салігорскага экалага-біялагічнага цэнтра дзяцей

і моладзі. На створанай імі інтэр-актыўнай «Сцежцы развіцця адчування» можна ўбачыць больш за восемсот відаў і сартоў раслін, пачуць багатыя сваёй разнастайнасцю гукі прыроды, пазнаць навомацак тыя раслінкі, глебу, якія дзецям у горадзе не сустракаюцца.

Менавіта пра тое, што чалавецтва пакідае ў спадчыну падростаючаму пакаленню, з хваляваннем гаварыў удзельнік семінара прафесар Крсціч Барывой з Сербіі. Вядомы экалаг прааналізаваў глабальныя працэсы і фактары пагрозы стану навакольнага асяроддзя. Згаджаючыся з беларускімі калегамі, ён падкрэсліў, што экалагічная адкацыя дзятвы не меней значная, чым укараненне сучасных прыродаахоўных тэхналогій.

Дарэчы, пра ідэі сучасных вынаходак, запазычаных чалавекам у птушак, раслін, звяроў, таксама расказвалі стваральнікі музеяў прыроды. З вёскі Гацукі Слукцага раёна на семінар прывезлі цікавую прэзентацыю пра нанатэхналогіі XXI стагоддзя і іх сувязі са звычайнымі... матыль-

Сярод музейных «партрэтаў» слукцага салаўя ёсць і такі: выкаваны майстрам-кавалём.

камі. Унікальная навігацыйная сістэма некаторых відаў гэтых насякомых дае ім магчымасць, не збіваючыся з курсу, пралятаць тысячы кіламетраў. Пабудова пшчотных крыльцаў матылю падказала вырашэнне многіх задач распрацоўшчыкам сонечных батарэй, воданепрымальных тканін, манітораў...

Несумненна, школьнікі з вёскі Гацукі, азнаёмленыя з фантастычнымі здольнасцямі матылёў, яшчэ з большай павагай ставяцца да насельнікаў мясцовых лясоў і палёў.

Што ж датычыцца слукцага салаўя, то яго чароўныя здольнасці агульнавядомыя. Нездарма гэтаму ўнікальнаму спеваку мясцовых гаёў і ўзлескаў прысвечаная экспазіцыя музея. У ім сабраныя малюныя, фотаздымкі, гуказапісы, вырабы ўмельцаў, памятныя манеты, мастацкая літаратура. Ёсць тут нават даследаванне прозвішчаў, утвораных калісьці ад слова «салавей».

Слукці Музей салаўя — сённяшні ўзор паспяховага ўкаранення новых формаў экалагічнага выхавання. Але ў тым і прызначнасць любога добрага ўзору, каб яго пераймалі і развівалі далей.

Яўген ПЯСЕЦКІ. Фота аўтара

КУЛІКОВЫ «ЗАРУЧЫНЬІ»

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Небывалае мноства птушак на Тураўскім лузе падахвоціла маладых арнітолагаў і ў тым ліку навуковага супрацоўніка айчыннай Акадэміі навук Паўла Пінчука набыць невялікі дом на ўскараіне Турава і арганізаваць у ім палявы арнітолагічны стацыянар. За час існавання станцыі было акальцавана амаль 40 тысяч кулікоў — чыбісаў, траўнікаў, вялікіх вераценнікаў, кулікоў-сарок, зуйкоў, марадункаў, фіфі і іншых птушак. Сёлета, за месяц з невялікім, беларускія арнітолагі ўзялі на ўлік больш за 700 птушак, адных толькі баталёнаў — болей за паўтысячы. Цяпер разам з арнітолагам працуюць некалькі памочнікаў-добраахвотнікаў. Працы хапае ўсім. Пасткі для птушак пастаўлены ў розных месцах па залітым паводкай беразе Прыпяці і іх неабходна правяраць кожныя дзве гадзіны. За палявы сезон у Тураве працуюць дваццаць валанцёраў.

Заказнік «Тураўскі луг» з'яўляецца ўнікальным птушыным рэзерватам у Еўропе.

паспяваеннай хаце і зусім не нагадвае сучасную лабараторыю альбо навуковы цэнтр. Двор станцыі ў нечым падобны на падворак рыбака: на вярхоўках вісяць сеткі, да сцяны паветкі прыстаўлены вёслы, на парозе сушацца боты-балотнікі, а за агароджай на беразе старога рэчышча сохнуць лодкі. І толькі дзве пазнакі сведчаць, што сядзіба мае дачыненне да арніталогіі: на веснічках намалеваны абрыс птушкі, а ў акне ролю фіранак выконваюць кардонкі з выявамі кулікоў.

— Мы працуем у палявых умовах і ўсё, што для работы нам патрэбна, — маем, — кажа кіраўнік станцыі і гаспадар сядзібы Павел Пінчук. — Пасткі для адлову, лодкі, каб трапіць на птушыны востраў, інструменты для кальцавання. У доме ёсць і мінімальныя бытавыя ўмовы — ложка для адпачынку, душ, газавае пліта і нават печ. Маніторынг вядзецца круглыя суткі, і мы павінны быць заўсёды ў працоўнай форме.

Святая святых на станцыі — стол для кальцавання, ён знаходзіцца ў верандзе. На ім ляжаць пласкагубцы, лінейка, штангенцыркуль і мініяцюрная электронная вага. І шмат кольцаў — пластмасавых і алюмініевых, з маркіроўкамі і розных па колеры. Асноўныя

операцыі па кальцаванні праходзяць менавіта тут. Злоўленую птушку вязуць на станцыю ў баваўняным мяшэчку. Перад тым як кальцаваць, птушку аглядаюць, мераюць дзюбу штангенцыркулем, а крыльцы — лінейкай, узважаюць і тады прымацоўваюць кольца на лапцы. Надзяваюць і па два кольца, нават і па тры. Колькасць кольцаў залежыць не толькі ад віду куліка, але і ад яго рэдкасці. Усе замеры заносзяцца ў спецыяльны журнал, кожнай птушцы прысвойваецца асабісты нумар, па якім можна лёгка даведацца, з якой краіны яна прыляцела.

— У мінулым годзе мы злавілі марадунку, якой было 17 гадоў, а сёлета ў пастку трапіў кулік-траўнік, якога мы ж і кальцавалі ў 2011-м, — кажа Павел Пінчук. — На пачатку вясны мы злавілі і акальцавалі куліка фіфі, узважылі, запісалі замеры ў журнал. Праз пару тыдняў зноў злавілі гэтую птушку і зноў узважылі і аказалася, што за гэты час кулік прыбавіў у вазе яшчэ на 50 грамаў. Гэта было для нас пацвярджэннем, што Тураўскі луг з'яўляецца важнай кармавой базай для кулікоў у няблізкім шляху да месца гнездавання.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара. Жыткавіцкі раён.

Дзевяноста працэнтаў тэрыторыі заказніка затоплена вясновай паводкаю. На выспах збіраюцца сотні тысяч птушак. У Тураў едуць прадстаўнікі навуковых колаў і простыя назіральнікі (бёрдвотчары) з Вялікабрытаніі, Польшчы, Германіі, Францыі, Галандыі, Расіі, Украіны, Прыбалтыкі, і вядома, з нашай краіны. Усіх іх аб'ядноўвае інтарэс да маленькіх кулікоў.

Станцыя — гучна сказана, бо месціцца ў старой

Дэмаграфія: вучымся ўплываць

Каля 40 спецыялістаў у галіне дэмаграфіі (прадстаўнікоў міністэрстваў аховы здароўя, працы і сацыяльнай абароны, эканомікі, выканаўчай улады розных узроўняў) пройдуць у Мінску курс павышэння кваліфікацыі «Асновы дэмаграфіі для дзяржаўных служачых».

На старце курса **намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь Аляксандр РУМАК** заўважыў, што дэмаграфічныя працэсы ў еўрапейскіх краінах у цэлым падобныя, а самым важным з'яўляецца тое, што на іх можна і неабходна ўплываць. Шэраг прынятых у папярэднія гады мер дазваляе гаварыць сёння хоць і пра невялікія, але станоўчыя зрухі, адзін з якіх — рост

колькасці насельніцтва. Аднак у рэпрадуктыўна ўзросце уступае малакалькснае пакаленне 1990-х, і тут таксама неабходна адшукаць спосабы становага ўплыву на бязрадасную сітуацыю.

На працягу многіх гадоў курс па дэмаграфіі быў праведзены амаль у 20 краінах Усходняй Еўропы і Цэнтральнай Азіі. Сёлета ён праводзіцца спецыяльна для беларускіх спецыялістаў з удзелам найлепшых экспертаў як самой Беларусі, так і Расіі, і некаторых міжнародных ВУН, даследчых цэнтраў — Белдзяржуніверсітэта, Цэнтра сацыяльна-дэмаграфічных даследаванняў НДІ працы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь, Інстытута дэмаграфіі Нацыянальнага даследчага ўніверсітэта (Расія), Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя

М.В. Ламаносава, Санкт-Пецярбургскага эканоміка-матэматычнага інстытута РАН, Еўрапейскага цэнтра палітыкі і даследаванняў па пытаннях сацыяльнага дабрабыту (Аўстрыя), Карлава ўніверсітэта (Чэхія) і іншых.

Паводле слоў **намесніка прадстаўніка ЮНФПА ў Рэспубліцы Беларусь Алены КАСЬКО**, неабходна выкарыстоўваць багаты тэарэтычны патэнцыял у галіне палітыкі дэмаграфічнай бяспекі. Пры падтрымцы расійскага боку спецыялісты Міністэрства працы і сацыяльнай абароны працягваюць распрацоўваць маніторынгавую сістэму ацэнкі эфектыўнасці праграм дэмаграфічнай бяспекі ў краіне.

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@zviazda.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА				
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703			
Продавец	Унитарное предприятие «Кривичское РТП», Минская обл., Мядельский р-н, г. п. Кривичи, ул. К. Маркса, 10			
Предмет аукциона				
Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Здание магазина	Здание специализированное розничной торговли	106,1 кв. м	633/С-13414	Минская обл., Мядельский р-н, Нарочский с/с, д. Швакшты, д. 1А
Составные части и принадлежности	кирпичная пристройка, дощатый сарай, уборная			
Сведения о земельном участке: предоставлен Продавцу пл. 0,0366 га на праве аренды сроком по 23.01.2113 для обслуживания здания магазина				
Начальная цена с НДС 20% – 15 000 бел. руб. 00 коп.				
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с 3012343260010; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»				
Срок подписания договора купли-продажи	15 рабочих дней после проведения аукциона			
Условия оплаты предмета аукциона				
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5% в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи				
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by				
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 10.03.2017				
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия				
Дата и время проведения аукциона	07.06.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Дата и время окончания приема документов	05.06.2017 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by			

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА	
Организатор аукциона:	ООО «Юридическая компания «Приоритет», г. Полоцк, ул. Нижнепокровская, 41 Б, пом. 26. Продавец: торговое производственное унитарное предприятие «Торговый дом «Коптево», г. Новополоцк, пер. Рижский, 10.
Предмет аукциона:	плиты из минеральной ваты на синтетическом связующем тепло- и звукоизоляционные. Место нахождения – Витебская обл., г. Новополоцк, пер. Рижский, д. 10.
Начальная цена с НДС 20%	– 20 439 руб. 63 коп. Шаг аукциона – 1021 руб. 98 коп.
Порядок ознакомления:	ознакомление заинтересованных лиц с предметом аукциона осуществляется: понедельник – пятница с 9.00 до 17.00, перерыв с 13.00 до 14.00. Ответственное лицо: Михайлов Сергей Валерьевич, контактный телефон МТС +375 33 3805012.
Задаток 10%	от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с 3012675380018 в ЦБУ ЗАО «Банк «Решение» №02/01 г. Витебск, БИК 153001288, получатель платежа – ООО «Юридическая компания «Приоритет», УНП 391609018.
Срок подписания договора купли-продажи:	10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона. Срок оплаты: не более 10 (десяти) дней со дня заключения договора купли-продажи.
Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов:	аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденного постановлением СМ РБ от 8 января 2013 г. №16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику, по начальной цене, увеличенной на 5%. Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия.
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 11.04.2017.	
Аукцион состоится:	05.06.2017 в 11.00 по адресу: 211415, г. Полоцк, ул. Нижнепокровская, д. 41Б, пом. 26. Дата и время окончания приема документов: 02.06.2017 до 17.00 по указанному адресу. E-mail: yur_k_prioritet@mail.ru . Тел.: +375 0214 46 25 89; +375 29 2314901

ОБЪЯВЛЕНИЕ о торгах	
Наименование (описание) имущества	Лот №1 – легковой специальный джип ШЕВРОЛЕТ НИВА, год выпуска – 2005, цвет – бордовый, регистрационный знак 7480 А1-2, начальная цена – 4 200,00 белорусских рублей. Лот №2 – грузовой бортовой тентовый ГАЗ 33023, год выпуска – 2004, цвет – белый, регистрационный знак ВА 8591, начальная цена – 2 300,00 белорусских рублей
Собственник (владелец) имущества	ОАО «Электромонтажник-38»
Местонахождение (адрес) имущества	Витебская область, г. Полоцк, ул. Суворова, 61
Обременения	Обременений нет
Место (адрес), дата и время проведения торгов	г. Полоцк, ул. Успенская, 2, каб. 14 07.06.2017 в 10.00
Справочная информация об организаторе торгов	Отдел принудительного исполнения Полоцкого района и г. Полоцка: 211400, г. Полоцк, ул. Успенская, 2, каб. 14 (ori_polotsk@mail.ru). Зам. начальника отдела принудительного исполнения Полоцкого района г. Полоцка – Казакова Жанна Васильевна, г. Полоцк, ул. Успенская, 2, тел.: 80214 44 25 13, 8 033 687 90 33
Условия и порядок проведения торгов	Задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (лота) должен быть зачислен в срок до 06.05.2017 на счет отдела принудительного исполнения Полоцкого района и г. Полоцка р/с 3642903000517, ОАО «АСБ Беларусбанк», филиал 216, г. Полоцк, код 648, УНП 300002505. Величина первого шага составляет 5 процентов начальной стоимости выставленного на торги имущества (лота). В соответствии со статьей 97 Закона Республики Беларусь «Об исполнительном производстве» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги (покупателем)

Управляющий ООО «Аврора-тур» (дело №953-13Б/2016, УНП 191763730) ООО «Правовая компания «АльтЮрКом» сообщает, что собрание кредиторов по защите требований ООО «Мир в кармане» состоится 12.06.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 11а, оф. Б-804. Ознакомьтесь с предъявленными требованиями и выдвинутыми возражениями можно по вышеуказанному адресу, согласовав время с управляющим по тел. 8 017 278-43-56.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА	
Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика	ППЦ 96221-03 CAT110, гос. номер А 1518 А-4, 2006 г. в. (полуприцеп специальный, цистерна для перевозки нефтепродуктов на 3-осном шасси, емкость 24 м куб., цвет – оранжевый, разрешенная масса – 42 000 кг).
Начальная цена продажи	9 129,73 р. (девять тысяч сто двадцать девять рублей семьдесят три копейки) с учетом НДС
Сумма задатка	913 р. (девятьсот тринадцать рублей)
ЛОТ 2	
Наименование объекта, краткая характеристика	МАЗ-9919 00-012 ППЦ-22, гос. номер А 0682 А-4, 2005 г. в. (полуприцеп специальный, цистерна для перевозки нефтепродуктов на 3-осном шасси, емкость 22 м куб., цвет – оранжевый, разрешенная масса – 36 000 кг)
Начальная цена продажи	10 720,51 р. (десять тысяч семьсот двадцать рублей пятьдесят одна копейка) с учетом НДС
Сумма задатка	1072 р. (одна тысяча семьдесят два рубля)
ЛОТ 3	
Наименование объекта, краткая характеристика	МАЗ 5440 19, гос. номер АА 9911-4, 2009 г. в. (Грузовой двухосный седельный тягач, цвет – зеленый, разрешенная масса – 18 750 кг)
Начальная цена продажи	12 878,23 р. (двенадцать тысяч восемьсот семьдесят восемь рублей двадцать три копейки) с учетом НДС
Сумма задатка	1288 р. (одна тысяча двести восемьдесят восемь рублей)
ЛОТ 4	
Наименование объекта, краткая характеристика	МАЗ 5440 А8 360-031, гос. номер АВ 5023-4, 2009 г. в. (грузовой двухосный седельный тягач, цвет – синий, допустимая масса – 18 750 кг)
Начальная цена продажи	12 098,96 р. (двенадцать тысяч девятьсот восемьдесят восемь рублей девяносто шесть копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	1210 р. (одна тысяча двести десять рублей)
ЛОТ 5	
Наименование объекта, краткая характеристика	ППЦ Т-20, гос. номер АВ 5023-4, 2005 г. в. (полуприцеп цистерна для перевозки сжиженного газа на 2-осном шасси, цвет – серебристый, разрешенная масса – 19 760 кг)
Начальная цена продажи	7 428,37 р. (семь тысяч четыреста двадцать восемь рублей тридцать семь копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	743 р. (семьсот сорок три рубля)
ЛОТ 6	
Наименование объекта, краткая характеристика	МАЗ 9919 00, гос. номер А 3538 А-4, 2008 г. в. (полуприцеп специальный цистерна для перевозки нефтепродуктов на 3-осном шасси, емкость 22 м куб., цвет – оранжевый, разрешенная масса – 36 000 кг)
Начальная цена продажи	15 296,11 р. (пятнадцать тысяч двести девяносто шесть рублей одиннадцать копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	1 530 р. (одна тысяча пятьсот тридцать рублей)
ЛОТ 7	
Наименование объекта, краткая характеристика	МАЗ 437130 332, гос. номер АВ 1762-4, 2008 г. в. (автомобиль грузовой бортовой тентовый, цвет зеленый, грузоподъемность – 5 т., разрешенная масса – 10 100 кг)
Начальная цена продажи	7 014,05 р. (семь тысяч четырнадцать рублей пять копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	701 р. (семьсот один рубль)
ЛОТ 8	
Наименование объекта, краткая характеристика	МАЗ 544019 421-031, гос. номер АИ 8347-4, 2008 г. в. (грузовой двухосный седельный тягач, цвет – зеленый, разрешенная масса – 18 750 кг)
Начальная цена продажи	15 449,11 р. (пятнадцать тысяч четыреста сорок девять рублей одиннадцать копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	1 545 р. (одна тысяча пятьсот сорок пять рублей)
ЛОТ 9	
Наименование объекта, краткая характеристика	МАЗ 533702 240 АЦ10, гос. номер СН 9474, 2005 г. в. (автоцистерна 10 м куб. для перевозки нефтепродуктов на шасси двухосного автомобиля, цвет – белый, разрешенная масса – 16 000 кг)
Начальная цена продажи	8 087,93 р. (восемь тысяч восемьдесят семь рублей девяносто три копейки) с учетом НДС
Сумма задатка	809 р. (восемьсот девять рублей)

ООО «РАСАНТЕХТОРГ»				
(организатор аукциона) проводит 23.06.2017 г. торги в электронной форме в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по продаже имущества ООО «Версити» (продавец)				
Лот №	1	2	3	4
Сведения о предмете электронных торгов	Основные средства, материалы	Товар (электротехническая продукция)	Автомобиль легковой универсал Mazda CX 5, 2013 г.в.	Автомобиль легковой седан Тойота Королла, 2013 г.в.
Начальная цена предмета торгов (BYN)	28 701 руб. 82 коп., с НДС	377 497 руб. 24 коп., с НДС	26 400 руб.00 коп., с НДС	17 760 руб. 00 коп., с НДС
Шаг аукциона (BYN)	5% – 1 435 руб. 09 коп.	5% – 18 874 руб. 86 коп.	5% – 1 320 руб. 00 коп.	5% – 888 руб. 00 коп.
Сумма задатка (BYN)	10% – 2 870 руб. 18 коп.	10% – 37 749 руб. 72 коп.	10% – 2 640 руб. 00 коп.	10% – 1 776 руб. 00 коп.
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов (BYN)	70 руб. 00 коп.	100 руб. 00 коп.	70 руб. 00 коп.	70 руб. 00 коп.
Местонахождение предмета торгов	г. Минск, ул. Туполева, 20	Логойский р-н, д. Алекшицы, ул. Центральная, 38	г. Минск, ул. Туполева, 20	г. Минск, ул. Туполева, 20
Р/с для перечисления суммы задатка	№3012089360001 в ЗАО «БСБ Банк», код 175, УНП 191514793, получатель – ООО «Расантехторг»			

Торги в электронной форме в процедурах экономической несостоятельности (банкротства) (далее – электронные торги) будут проведены 23.06.2017 г. в 9.00, на электронной торговой площадке WWW.TORG124.BY, окончание – 23.06.2017 г. в 17.00. Дополнительную информацию по участию в электронных торгах можно получить по тел.: (8 029) 6703084, (8-029) 9826474, WWW.TORG124.BY. Дополнительную информацию по лотам: продавец ООО «Версити», в лице управляющего по банкротству Савича Егора Николаевича, тел. (8-029) 3309267. Порядок проведения аукциона и оформления участия в электронных торгах указан в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора электронных торгов ООО «Расантехторг», – WWW.TORG124.BY. Заявление (регистрация) на участие, необходимые документы и задаток в размере 10% по каждому лоту принимаются по 20.06.2017 г.

ЛОТ 10	
Наименование объекта, краткая характеристика	МАЗ 437130, гос. номер АВ 6180-4 (автомобиль грузовой бортовой тентовый, цвет – зеленый, грузоподъемность – 5 т., разрешенная масса – 10100 кг)
Начальная цена продажи	9 726,01 р. (девять тысяч семьсот двадцать шесть рублей одна копейка)
Сумма задатка	973 р. (девятьсот семьдесят три рубля)
Условия аукциона	Без условий
Продавец	РУП «Белоруснефть-Гроднооблнефтепродукт», 230005, г. Гродно, ул. Дзержинского, 96, тел.: 45-27-03, 41-24-81
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия оплаты	- возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 5% от конечной цены продажи объекта; - 100% предоплата за приобретаемый объект
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка 153001739, УНП 500833225
Аукцион состоится 23 июня 2017 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209	
К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; <i>юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь</i> – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; <i>индивидуальным предпринимателем</i> – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; <i>юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь</i> – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона представляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов	
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Последний день приема заявлений – 19 июня 2017 г. до 15.00	
Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» http://grodnoino.by/	

ЗАМАК У БЯСПЕЦЫ

Як той казаў, у страху вочы вялікія. Зусім нядаўна грамадскасць занепакоена абмяркоўвала сітуацыю на Навагрудскім замку. Маўляў, замак пад пагрозай, можа ў любы час упасці. Гучала досыць непрыемнае слова «разлом». На фотаздымках фігуравала трэшчына ў зямлі. Аднак калі гэтымі днямі я прыехала ў Навагрудак і пачала шпацыраваць па замкавай гары і вакол яе, то асаблівых жахаў там не пабачыла. Схілы ўжо параслі веснавай травой. Таму трэшчыну ў зямлі адшукала хутчэй дзякуючы мясцовым жыхарам. Ці ёсць моцныя нагоды для занепакоенасці, у якім стане насамрэч сёння замак, што плануецца рабіць, каб умацаваць земляныя схілы, карэспандэнту «Звязды» расказала загадчык сектара культуры аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Навагрудскага райвыканкама Наталля ЖЫШКО.

Складаны пры любой раскладцы

— Аб'ект, якому ўжо пад тысячу гадоў, пры любой раскладцы з'яўляецца складаным. Нават калі б там не было разлому, — мяркуе Наталля Жышко. — Яго будавалі з XIV па XVI стагоддзе. А руінавалі ўсе ворагі, якія праходзілі праз Навагрудчыну. Бо яны найперш імкнуліся знішчыць абарончае ўмацаванне. Пачынаючы з войнаў сярэдзіны XVII стагоддзя, мы гаворым пра перыяд заняпаду замка. У іншыя часы людзі бралі адтуль цэглу, камяні, каб будаваць штосьці на сваіх сялібах, звозілі туды ўвесь бруд... Таму, калі сёння, бываючы на замку, чую, што з-за разлому ён знікне, мне робіцца не па сабе. Бо гэта надзвычай складаны помнік для ўсіх, хто на ім працуе. Нельга адназначна меркаваць пра руіны.

Мала хто ведае, што ў пачатку XX стагоддзя тут адбываліся аб-

рушэнні сцен. Першы абвал часткі вежы Шчытоўка быў у 1906 годзе. У 1914-м пацярпела Касцельная вежа.

— У 1921 годзе, калі Навагрудчына ўвайшла ў склад Заходняй Беларусі і было створана Навагрудскае ваяводства, тагачаснае кіраўніцтва нарэшце зразумела, што замак — гэта каштоўнасць і з ім трэба нешта рабіць, — адзначае Наталля Жышко. — Таму першымі, хто распачаў аднаўленне замка, былі палякі. Яны пачалі работы ў 20-х гадах XX стагоддзя.

Польскія спецыялісты ўмацавалі сцены каменнымі падпоркамі. І паспрабавалі такім чынам захаваць тое, што было. З 1924 года там працаваў польскі археолаг Ромер.

Міндоўга ўсё-такі каранавалі тут!

На доўгі час пра замак забыліся. Даследчыкі скіравалі сваю ўвагу на яго толькі пасля заканчэння Другой сусветнай вайны.

— У 1970-х гадах пачынаюцца вельмі сур'ёзныя даследаванні Навагрудскага замка, — працягвае расказваць спецыяліст. — Археалагі знайшлі там чашу Ядвігі, якая цяпер экспануецца ў Эрмітажы і з'яўляецца яркім доказам таго, што Міндоўг каранаваліся менавіта на Навагрудчыне. Бо чаша Ядвігі ў Сярэднявеччы давалася тым кіраўнікам па ўсёй Еўропе, якія каранаваліся. Гэта знаходка прымусіла замаўчаць усіх, хто спрабаваў казаць, што Міндоўг каранаваліся не ў Навагрудку.

Вываў чашы можна знайсці ў інтэрнэце.

Праектныя рашэнні

У свой час сур'ёзныя даследаванні на замку праводзіў Міхась Ткачоў, аднак ён не займаўся аднаўленнем.

— У 1990-х гадах была створана беларуска-польская фірма «Рэнаватум». Яе спецыялісты заўважылі, што грунту вакол замка застаецца ўсё меней. Яны пачалі

Рыштаванні Бацькаўшчыны

падсыпаць зямлю вакол Касцельнай вежы, бо схілы ўжо ў той час былі «голыя». І было вядома, што пад Навагрудскім замкам ёсць вада. У час абароны замка ў Сярэднявеччы гэта вельмі дапамагала тым, хто знаходзіўся ўнутры збудавання. Але вось у наш час стала праблемай.

Перад пачаткам праграмы «Замкі Беларусі» былі праведзены даследаванні, у тым ліку вывучэнне грунтоў. Пад замкам было знойдзена шмат вады і крыніцы, якія вымываюць грунты. Менавіта з-за іх утвараюцца разломы ў зямлі.

— У 2013 годзе апаўзанне грунтоў было зусім з іншага боку, не з боку Касцельнай вежы. Невялікі кавалак зямлі проста аб'ехаў. А ў канцы мінулага года каля вежы заўважыла невялікія разломы грунту — метра паўтара-два. Тады ж прадоўжыліся даследаванні. Іх вынікам стаў праект арганізацыі «Гроднаграмадзянпраект» па ўмацаванні схілаў Навагрудскага замка.

Акурат у мінулы панядзелак праект зацвердзілі ў Міністэрстве культуры Беларусі. Цяпер ён праходзіць экспертызу ва ўстановах, якія займаюцца грунтамі, землянымі работамі. Як толькі скончыцца экспертыза, пачнуцца работы па ўмацаванні грунтоў Навагрудскага замка.

— Варта падкрэсліць, што апоўзняў там няма. Ёсць толькі разломы. Іншымі словамі, нешта яшчэ трывае гэтую зямлю. А спецыялісты, якія прыежджалі да нас пачынаючы з лістапада, кажуць пра тое, што апаўзла менавіта тая зямля, якая была падсыпана ў 1996—1998 гадах. Для таго каб яна больш не трэскалася, у праекце прадугледжана ўстаноўка дрэзнажнай сістэмы. Такім чынам, сем крыніц, якія ёсць па перыметры, будуць адведзены — вада пойдзе ў іншы бок. Зверху зробіць металічныя асновы, якія будуць трымаць зямлю.

Вопыт такіх работ у Гроднаграмадзянпраекта ёсць. Спецыялісты менавіта гэтай арганізацыі ўмацоўвалі зямлю каля Каложскай царквы ў Гродне, якая стаіць на беразе Нёмана. Фінансаванне на правядзенне работ у Навагрудку ўжо ёсць — сродкі выдзяляюцца з рэспубліканскага і абласнога бюджэтаў.

* * *

Не вельмі прыемна тое, што сітуацыю на Навагрудскім замку вельмі драматызавала грамадскасць. Пайшла пагалоска, што замак упаў! На навагрудскіх спецыялістаў абрынуўся шквал званкоў не толькі ад прадстаўнікоў беларускіх газет і парталаў. Званілі нават з Масквы, Кракава, Вільні — запыталіся, як тут, маўляў, збіраюцца аднаўляць

руіны Навагрудскага замка, якія ўпалі? Аднак замак жа стаіць на сваім месцы. І будзе зроблена ўсё магчымае, каб працягнуў стаяць.

Варта прыгадаць і каменны «паясок», зроблены не так даўно на Касцельнай вежы, дзякуючы праграме «Замкі Беларусі». Многія таксама абураліся, што не надта аўтэнтычна выглядае. Аднак менавіта гэты «паясок» захаваў Касцельную вежу ад магчымага абрушэння.

— Прыйдучы нашы нашчадкі, у іх будуць іншыя тэхналогіі, магчымасці, — узрушана разважае Наталля Жышко. — Але галоўнае, што мы захавалі для іх вежу. Не было мэты аднавіць замак. Але была зроблена «трывалая руіна». Часам гучыць крытыка, аднак у нас усё ціха толькі тады, калі ўвогуле нічога не робіцца. А найбольш дастаецца тым, хто бярэ на сябе адказнасць, як, напрыклад, ужо нябожчык Сяргей Друшчыц...

З сакавіка 2010 года працуе Дабрачынны фонд «Навагрудскі замак». З таго часу было сабрана 6058 рублёў і 213 еўра ахвяраванняў. Таму калі ёсць шчырая занепакоенасць і жаданне падтрымаць замак, то лепш зрабіць гэта на справе.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.

nina@zviazda.by

г. Навагрудак

Практычнае радзімазнаўства

Як на станцыі апынулася скульптура «Рабочага і калгасніцы»

«Асцярожна, дзверы зачыняюцца. Наступны прыпынак — Негарэлае». Мінае некалькі хвілін — і перад вачыма паўстае аграгарадок Дзяржынскага раёна. У яго павольным ладзе жыцця заўважыць населены пункт, у якім 80 гадоў таму дзіўнымі хвалямі віравала жыццё, а чыгуначная станцыя была шырока вядомая ва ўсім свеце. Паспрабуем адмацаць стужку часу, ажывіць пажоўклыя старонкі архіўных спраў і зазірнуць у тое Негарэлае.

НАСЫЧАНАЕ МІНУЛАЕ

27 снежня 1935 года аташэ японскага пасольства Каанэн Кацумі, прагнаючыся пад цяжарам двух велізарных чамаданаў, сеў у цягнік Масква — Берлін. У гэты ж час пад Мінскам зазвінеў тэлефон: начальнік КПП «Негарэлае» Пётр Босы атрымаў даволі дзіўную тэлефанаграму з Масквы. Існавала імавернасць, што праз мяжу праследуе японскі дыпламат, які паспрабуе вывезці ў багажы дзвюх жанчын. Быў атрыманы загад аб недапушчэнні вывазу. Падобныя асобы валодалі высокай ступенню недатактыльнасці і атрымлівалі шэраг ільгот па-

водле нормаў міжнароднага права, замацаваных у Гаванскай канвенцыі аб дыпламатычных служачых 1928 года. Дыпламатычныя рэчы паддалі пад мытны надгляд толькі пры наяўнасці бяспрэчных і вельмі важкіх прычын. Вяўленне ў атшуканым багажы толькі дазволена да правозу прадметаў цягнула вялікую адказнасць і непрыемнасці. Такія ж наступствы абцяжылі і вываз шпіёнаў за мяжу.

Па загадзе начальніка КПП Пятра Босага мытнікі ўсяляк зацягвалі працэс афармлення дакументаў і правядзення мытных фармальнасцяў. Пры аглядзе чамаданы варочалі, «неспаздзявана» кідалі на падлогу, незаўважна праколвалі шы-

лам. У выніку нелегалкі не вытрымалі доўгай адсутнасці свежага паветра і свайго цяжкага становішча ды выявілі сябе самі. Аперацыя была бліскуча выканана.

А вось яшчэ адзін выпадак, які прыгадвае савецкі дыпламат Іван Майскі: «Калі вярталіся з паездкі ў Лондан, нам расказалі, што днямі на станцыі Негарэлае пры перасадцы з вагона заходне-еўрапейскай каляіны ў наш вагон, насільшчык, што нёс багаж польскіх дыпкур'ераў у мытную залу, выпадкова выпусціў на бетонную падлогу іх драўляную скрыню. Скрыня разбілася, і з яе сыпаліся... жаночыя панчохі, цюбікі губной памады, пудра, парфума. У зале знаходзіўся начальнік пагранічнай аховы, і яму нічога не заставалася, як сказаць польскаму дыпкур'еру: «Ай-яй-яй, як усё гэта непрыемна... Паверце, я б хацеў пазбегнуць галаснасці, але прыйдзецца скласці акт». Акт быў складзены з пералікам усёго, што было ў пабітай скрыні...».

АД ВЯРБЛЮДАЎ ДА ФАРМАЛЬДЭГІДУ

Звернем увагу і на легальны бок — вялікую колькасць самых разнастайных тавараў, што праходзілі праз станцыю. Чытаем зварот Абрама Яўгенавіча Магідсона, кіраўніка Саюзупушніны, ад 7 студзеня 1937 г.: «Мытнай станцыі Негарэлае. Просім не чыніць перашкод вывазу 6 галоў вярблюдаў, што накіроўваюцца ў Германію і належаць спадару Эймэнэ, з якім мы маем дамоўленасць. Перадача вярблюдаў даручаецца таварышу Скобелеву, якому выддзена даверанасць».

На вочы трапляецца зварот нямецкага консульства ў Новасібірск па дапамогу негарэлаўскіх мытнікаў у пошуку грузу (малярнага клею і фарбы для рамонт будынка консульства), што згубіўся між Негарэлым і Новасібірскам. Ці былі адшуканыя гаротныя матэрыялы — застаецца загадкай. А вось справаздача мытні

Негарэлаўская станцыя, знішчаная падчас Вялікай Айчыннай вайны. Фотаздымак 1930-х гадоў.

за 27 мая 1936 г.: «Польскі кур'ерскі цягнік даставіў астранамічныя інструменты французскай экспедыцыі. Лідар экспедыцыі — грамадзянін Дзюфен. Каб пазбегнуць магчымай затрымкі прадметаў, аформлена адпраўка дадзенага грузу без накладання мытных пломбаў, што паказана ў правазных дакументах, такім чынам чыгунцы былі дадзены ўсе магчымасці для адпраўкі са станцыі Негарэлае кур'ерскага цягніка 27 мая гэтага года. Аднак 27 мая гэты груз адпраўлены не быў, хоць чыгунка і мела дастаткова часу для здзяйснення гэтай аперацыі. Намеснік кіраўніка Негарэлаўскай мытні Фёдаруў».

Атрутны эфект фармальна і фармальдэгіду вядомы ўсім. Быў час, калі такія рэчывы прапускаліся праз мяжу абсалютна бяспрошліна, аб чым і сведчыць наступнае пісьмо на адрас Негарэлаўскай мытні ад 16 чэрвеня 1926 г.: «Галоўнае мытнае ўпраўленне паведамляе для выканання, што пастановамі Мытна-тарыфнага камітэта ад 25 мая і 15 чэрвеня фармальдэгіду выключаны са спісу прэпаратаў для барацьбы са шкоднікамі ў сельскай гаспадарцы, якія прапускаліся бясплатна. Начальнік ГМУ Пацяеў».

Негарэлаўская станцыя магла пахваліцца і прадме-

■ Фестывалі́м

На вяселле да Ягайлы

Прайшоў VIII фэст сярэднявечнай культуры «Гальшанскі замак»

Сёлета ён быў прысвечаны 595-годдзю вяселля караля польскага Ягайлы і Соф'і Гальшанскай, якая стала пачынальнай каралеўскай дынастыі Ягелонаў.

Кожны фэст, які не ўпершыню праходзіць у нашай краіне, мае свой адметны твар. Фэстываль у аграгарадку Гальшаны, што на Ашмяншчыне, хоць і валодае статусам рэгіянальнага, ужо каторы год аб'ядноўвае аматараў айчынай гісторыі з усёй краіны. І справа не толькі ў тым, што ён па традыцыі распачынае фэстывальны сезон, але і ў незвычайнай атмасферы, што пануе на пляцоўках каля муроў старажытнага замка Сапегаў. Здаецца, час пачынае ісці ў адваротны бок і палац магнатаў зноў жыве звыклым жыццём: у яго залах ладзяцца балі, каля сцен — прадстаўленні вандроўных тэатраў, турніры рыцараў і бугурты.

Міністр культуры Барыс СВЯТЛОЎ, адкрываючы фэстываль, зазначыў:

— Гэты фэст, які ладзіцца каля муроў старажытнага Гальшанскага замка, з кожным годам выклікае ўсё больш цікавасці не толькі ў жыхароў Ашмяншчыны. Кола яго прыхільнікаў сярод усіх жыхароў нашай краіны нязменна пашыраецца. Фэст займае адметнае месца, а тое, што ён акцэнтна ўвагу на мінуўшчыне краю, — паказчык пашаны мясцовых улад да гісторыі. Тут робяць усё магчымае, каб захаваць нашы здабыткі, нашу культурную, духоўную спадчыну для наступных пакаленняў. Мы ведаем найноўшую гісторыю Гальшанскага замка, памятаем, у якім жудасным стане знаходзілася яго тэрыторыя яшчэ некалькі гадоў таму. Спадзяюся, што ў самы бліжэйшы час дзякуючы падтрымцы інвестараў мы пабачым замак, адроджаны з руінаў.

Дарэчы, зрабіць ахвяраванне на аднаўленне замка, дадаць сімвалічную цаглінку да яго макета мог літаральна кожны наведвальнік фэстывалю. Гэта стала своеасаблівым падарункам на вяселле Соф'і Гальшанскай і караля Ягайлы, бо ўсе ўдзельнікі і госці фэсту па праву маглі сябе назваць гасцямі на гэтым вялікім балі. Сімвалічна, што свята распачалося святочнай літургіяй у гонар Соф'і Гальшанскай, ганаровыя госці ўсклалі кветкі да помніка Соф'і, а потым усе разам далучыліся

да вясельнага картэжу — тэатралізаванага мастацка-гістарычнага шэсця да асноўнай пляцоўкі свята. Сёлета ў ліку ўдзельнікаў фэсту былі сябры клубаў гістарычнай рэканструкцыі з Гродна, Мінска, Ліды, Вілейкі, Ляхавіч, Ваўкавыска, Маладзечна, яркае ін-

якога ўжо традыцыйна выступіў кіраўнік клуба «Залатая шпора» Павел Заслаўскі. Падчас спаборніцтва коннікі мусілі паказаць спрыт, хуткасць і трапнасць у нанізванні «пярэсценка» на дзіду, рассякні мячом капусты і яблыка, падняцці хусткі з зямлі дзідай. Удзельнікі турніру даказалі, што спрытным конным ваяром можна быць у любым узросце: найстарэйшым коннікам быў 67-гадовы пан Олесь.

Які ж фэст без канцэрта ды танцаў? Сёлета за забавы адказвалі гурты «Восьмыдзень» з Віцебска, Cad Goddeu з Брэста, HardWood і «Стары Ольса» з Мінска. Завяршылася свята позна ноччу яркім штурмам крэпасці і феерверкам.

У час, калі фэстывалі сярэднявечнай культуры ператвараюцца ў камерцыйны імпрэзы, «Гальшанскі замак» застаецца ўсё такім жа душэўным і па-свойску ўтульным. Важна, што акцэнт нязменна робіцца на гістарычнай мінуўшчыне краю (а тут сапраўды ёсць чым пахваліцца), істотнасці захавання старажытных замкавых муроў.

Фэст у Гальшанах распачаў сезон, і ўжо 27 мая гасцей запрашае музей народнай архітэктуры і побыту ў вёсцы Азярцо непадалёк ад сталіцы. Тут пройдзе фэстываль «Эпоха рыцарства».

Марына ВЕСЯЛУХА. vesialuha@zviazda.by

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА

НЕГАРЭЛАГА

тамі мастацтва, перавозка якіх заўсёды выклікала шмат пытанняў: «У ГМУ. 27 мая 1932 г. Негарэлаўская мытня паведамляе, што пры выездзе за мяжу амерыканскага грамадзяніна В. Друкера, у яго пашпарце значыліся зарэгістраваныя пры ўездзе ў СССР чатыры фота-кіназдымачныя апараты і адна труба фірмы Бах, якая падлягае зваротнаму вывазу за мяжу. У сапраўднасці ім вывезены толькі фота-кіназдымачны апарат, а труба, па яго заяве, падараная артысту Маскоўскай дзяржаўнай акадэміі Вялікага тэатра Міхаілу Табакову (заслужаны дзеяч мастацтваў РСФСР, лічыцца адным з заснавальнікаў сучаснай расійскай школы выканання на гэтым інструменце. — Аўт.), у пацвярджэнне чаго ім прадстаўлена даведка ДАВТ №2305 за 1932 г. Кіраўнік мытні Бабаян». Мастацтвазнавец С. Ратгаўз успамінаў: «Першая мая сустрэча са скульптурай «Ра-

бочы і калгасніца» адбылася не ў Маскве, а ў Беларусі, на станцыі Негарэлае. Гэта было ў канцы сакавіка 1937 г. Нехта паказаў на вялізны груз, які займаў адзін з чыгуначных шляхоў: «Скульптуру вязуць у Парыж на выстаўку». Я здзівіўся: «Такую вялікую?» Для яе быў пададзены цягнік, які складаўся з 26 платформаў. Разам з асноўным каркасам груз важыў каля 75 тон. Асобныя

дэталі займалі цэлыя платформы. <...> Група савецкіх і французскіх спецыялістаў — інжынеры, зваршчыкі, мантажнікі — сабрала і ўсталявала скульптуру ў савецкім павільёне за 11 дзён. А праз некаторы час пасля закрыцця выстаўкі ўжо шырока вядомая свету кампазіцыя «Рабочы і калгасніца» такім жа шляхам перасякла мяжу ў Негарэлым у зваротным напрамку».

Агульны выгляд рэвізійнай залы станцыі Негарэлае. Фота І. Салавейчыка ў часопісе «Чырвоная Беларусь», 1932 год.

БУДНІ НА МЫТНІ

Негарэлаўская мытня знаходзілася за 11 вёрстаў ад мяжы з тагачаснай Польшчай, мела 2 мытныя пасты на ст. Коласава і ў мястэчку Магільна. Апошні дзейнічаў падчас сплаву лесу за мяжу па рацэ Нёман. Яе дзейнасць прыпала на росквіт сацыялістычных спаборніцтваў, якія часам мелі і адмоўны ўплыў на дзейнасць працоўных калектываў. Чаго варта наступнае пісьмо «даведачнага характару», накіраванае ў Негарэлае 11 студзеня 1938 г.: «Загад кіруючага характару. Матэрыялы сацспарніцтваў за 1937 г. паказваюць, што ў шматлікіх выпадках гэтая выдатная форма камуністычных адносін да працы апошлена. Ворагі народа прыклалі да гэтага сваю руку. Так, для выканання пункта «Барацьба за захаванасць форменнага абмундзіравання» ў Мікалаеўскай мытні перасталі залазіць у трупы. Паказчык «скарачэнне тэрміну надгляду судоў» прывёў да таго, што кантралёр ленінградскай мытні надглядаў у месцы 38 722 месцы на параходах (атрымоўваем: у дзень — 1551 месца, у гадзін — 259 месцаў). Для параўнання, інфармацыі пра ўхіленне негарэлаўскіх мыт-

нікаў ад надгляду цягнікоў знойдзена не было.

У 1936 годзе адбыўся невялікі канфлікт паміж мытным і памежным кантрольна-прапускным пунктам у Негарэлым: была затрымана кантрабанда ў грамадзяніна Ірана Ісвагані Гусейна на суму 560 савецкіх рублёў і 15 англійскіх фунтаў стэрлінгаў. Кантрольна-прапускны пункт 16-га памежнага атрада НКВС СССР паведамляў: «У вашых звестках (маецца на ўвазе справаздача Негарэлаўскай мытні. — Аўт.) гэта затрыманне значыцца як самастойнае затрыманне мытні, у той час як затрыманне кантрабанды выключна праведзена па ініцыятыве КПП, нашым кантралёрам Дабрыніным». У адказ кіраўніцтва Негарэлаўскай мытні пісала памежнікам: «Нават сумесным гэта затрыманне лічыць немагчыма, яно цалкам належыць нашаму кантралёру Краўчуку, які, у сваю чаргу, проста расказаў Дабрыніну аб незвычайным чамадане іранца». Спрочную справу разглядала Галоўнае мытнае ўпраўленне і стала на бок мытнікаў. Падобныя непаразумеўні часам узніклі і з мясцовай чыгункай. У пратаколе №1 «Тэхнічнай нарады супрацоўнікаў Негарэлаўскай мытні» ад 2 люта-

га 1932 г. адзначалася, што «вагоны загрузаюцца чыгуначнікамі без ведама мытні, а толькі па дамоўленасці з Саюзтрансам. Як вынік, дзяжурны інспектар мытні цалкам пазбаўлены магчымасці зрабіць праверку грузаў, што загрузаюцца ў зборныя вагоны». Барацьбу з нелегальным правозам рэчаў ускладняў і той факт, што рэвізійная зала мытні вельмі слаба асветлялася і была «не выключана магчымасць пасажыра ўцячы з багажом ад мытнага надгляду».

Памежныя раёны заўсёды былі своеасаблівымі. Мяжа, што падзяліла беларускія землі ў 1921 годзе, прынесла росквіт кантрабандзе і бандытызму ў памежных раёнах. Аб'ём кантрабанды і колькасць людзей, якія ёй займаліся, былі большыя, чым калі-небудзь у беларускай гісторыі. Важнай старонкай гэтага перыяду з'яўляецца і станцыя Негарэлае, дзейнасць якой хавае яшчэ шмат цікавага і невядомага.

...Ішоў 1928 год. Пасля візіту ў Германію і Францыю Уладзімір Маякоўскі ў вершы «Они и мы» пісаў:

На горизонте — белое.

Снега и Негорелое...

Канстанцін НАШЧЫНЦЕВ.
mytnaya.supolka@gmail.com

Извещение об аукционе 23 июня 2017 г. по продаже объектов недвижимости в г. Пинске

Наименование объекта	Капитальное строение с инв. №130/С-44621 «Здание проходной с навесом и покрытием»	Капитальное строение с инв. №130/С-44659 (здание компрессорной с прилегающими сооружениями и инженерными сетями)	Капитальное строение с инв. №130/С-46622 «Здание компрессорной с ремонтно-механическим участком, цех доборных изделий»
Номер лота	1	2	3
Местонахождение объекта	г. Пинск, ул. Калиновского, 11А	г. Пинск, ул. Калиновского, 11П	г. Пинск, ул. Калиновского, 11У
Тип помещения	Отдельно стоящее	Отдельно стоящее	Отдельно стоящее
Общая площадь (кв. м)	81,0	539,0	1930,1
Площадь земельного участка для обслуживания строения (га)	0,0527	0,1827	0,3941
Начальная цена продажи, рублей	26 955,18	67 418,89	2 389 090,90
Сумма задатка, рублей	2 695,52	6 741,89	238 909,09
Затраты на оценку, организацию и проведение аукциона, рублей	1585,04		1498,71
Условия продажи	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством
Сведения об объекте	Одноэтажное. Состоит: здание проходной 81 м ² , навес 35 м ² . Покрытие асфальтобетонное 234 м ² . Отопление: печь, котел на твердом топливе. Ввод в эксплуатацию – 1979 г.	Одноэтажное здание. Канализационная сеть 73 м, водопроводная сеть 20,4 м, бетонное покрытие 701 м ² . Ввод в эксплуатацию – 1992 г.	Одноэтажное. Состоит: здание компрессорной 306 м ² , помещение ремонтно-механического участка 294 м ² , помещение цеха доборных изделий 1456 м ² , пристройка 12 м ² , навес 24 м ² , габаритная 33 м ² , два тентовых навеса 7 м ² . Покрытие бетонное 1030 м ² . Ввод в эксплуатацию – 1970 г.
Организатор аукциона	Ликвидационная комиссия ОАО «Пинский КСИ», ТУП «ПриБут»		
Продавец аукциона	Ликвидационная комиссия ОАО «Пинский КСИ», ТУП «ПриБут»		

Аукцион состоится 23 июня 2017 года в 11.00 по адресу: г. Пинск, ул. Калиновского, 11, в актовом зале.

Перечень необходимых документов:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение с ОАО «Пинский комбинат строительной индустрии».
2. Заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка: на расчетный счет ОАО «Пинский комбинат строительной индустрии» р/счет 3012470120029 в РКЦ №37 в г. Пинске филиала ОАО «Белагрозпромбанк» – Брестское областное управление, код 401, УНП 200305504, срок внесения суммы задатка – по 22 июня 2017 г. включительно.
3. Индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации и его подлинник для заверения его копии организатором торгов;
4. Юридическим лицом – доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме

случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица, и их подлинники, для заверения их копий организатором торгов;

5. Представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя – доверенность. При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, физические лица (граждане Республики Беларусь и лица без гражданства), постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, представители иностранных инвесторов, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также документ, подтверждающий его полномочия.

Организатор торгов имеет право отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позд-

нее, чем за три дня до даты его проведения.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену.

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан подписать протокол аукциона в день проведения аукциона; в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона возместить затраты на оценку, организацию и проведение аукциона; подписать договор купли-продажи недвижимого имущества в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Порядок проведения аукциона определен в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами принимаются по адресу: г. Пинск, ул. Калиновского, 11, каб. 2 с 09.00 до 15.00 по рабочим дням по 22 июня 2017 года включительно, тел. 80165-37-16-19, тел./факс (80165) 37-16-66. Контактный телефон 375-29-640-80-37

Извещение о проведении 6 июня 2017 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)					
№	Наименование	Инв. номер	Местонахождение	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
1	Теплогенератор в комплекте с КГУ-0,29 (Ж) мод. ТГ-0,29, год выпуска – 2008	4101080	г. Минск, ул. Социалистическая, 2	5 300,00	530,00
2	Теплогенератор в комплекте с КГУ-0,29 (Ж) мод. ТГ-0,29, год выпуска – 2008	4101081		5 300,00	530,00

Продавец имущества – ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ», ул. Социалистическая, 2, 220021, г. Минск. Организатор торгов – государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к.10, 220030, г. Минск.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об

ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» №3012104971019 в региональной дирекции №700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество

в соответствии с порядком проведения аукциона. В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 15 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Торги проводятся 6 июня 2017 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 25.05.2017 по 02.06.2017 включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 217-96-37 (ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ»)

ОАО «МИНСКИЙ ЗАВОД ОТОПИТЕЛЬНОГО ОБОРУДОВАНИЯ» извещает акционеров о проведении внеочередного общего собрания акционеров, которое состоится **8 июня 2017 года в 14.00** по адресу: г. Минск, ул. Тимирязева, 29 – зал заседаний.

ПОВЕСТКА ДНЯ
внеочередного общего собрания акционеров
открытого акционерного общества
«Минский завод отопительного оборудования»

8 июня 2017 г.

О безвозмездной передаче государству акций собственной эмиссии, приобретенных Обществом на баланс.

Форма проведения внеочередного собрания смешанная (акционеры – нерезиденты Республики Беларусь смогут проголосовать заочно).

С материалами по вопросам повестки дня акционеры могут ознакомиться по указанному адресу (у председателя наблюдательного совета) с 23 мая по 7 июня 2017 года с 10.00 до 16.00.

Регистрация участников собрания будет проводиться с 13.00 до 13.50 в день и по месту проведения собрания на основании документа, удостоверяющего личность. Кроме того, представитель акционера должен иметь доверенность (руководитель юридического лица, являющегося акционером, – документы, подтверждающие его полномочия).

Список акционеров для регистрации участников собрания составлен по данным реестра акционеров по состоянию на 1 июня 2017 года.

Наблюдательный совет
ОАО «Минский завод отопительного оборудования»

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	Мядельское райпо, Минская область, г. Мядель, ул. 1 Мая, д. 2

Предмет аукциона

Лот №1 – одноэтажное бревенчатое облицованное кирпичом здание аптеки (составные части и принадлежности: пристройка, сарай, уборная, колодец), инв. номер 633/С-6758, об.пл. 125,7 кв. м. Адрес: **Минская обл., Мядельский р-н, Будславский с/с, д. Будслав**. Сведения о земельном участке: пл. 0,0836 (га), предоставлен на праве постоянного пользования для размещения объектов здравоохранения и предоставления социальных услуг с установленными ограничениями – водоохранная зона водных объектов вне прибрежных полос – реки Сервечь, пл. 0,0836 га. **Начальная цена с НДС 20% – 4 000 руб. 00 коп. (снижена на 65%)**

Лот №2 – кафе «Над озером» (составные части и принадлежности: две беседки, покрытие из бетонной плитки), инв. номер 633/С-11803, об. пл. 234,3 кв. м. Адрес: **Минская обл., Мядельский с/с, д. Черевки, пер. Центральный, д. 67**. Сведения о земельном участке: предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания здания кафе пл. 0,1300 га с установленными ограничениями – водоохранная зона водных объектов вне прибрежных полос – озера Нарочь (пл. 0,100 га). **Начальная цена с НДС 20% – 25 000 руб. 00 коп. (снижена на 75%)**

Лот №3 – здание магазина «Хозтовары», инв. номер 633/С-13214, об. пл. 165,7 кв. м. Адрес: **Минская обл., Мядельский р-н, Княгининский с/с, аг. Княгинин, ул. Полевая, 10А**. Сведения о земельном участке: пл. 0,0545 га, предоставлен на праве аренды (срок действия по 08.01.2113) для обслуживания зданий и сооружений магазина «Хозтовары». **Начальная цена с НДС 20% – 5 400 руб. 00 коп. (снижена на 45%)**

Лот №4 – артскважина, инв. номер 633/С-11169. Адрес: **Минская обл., Мядельский р-н, пл Нарочь, ул. Песчаная, д. 21**. Сведения о земельном участке: пл. 0,2783 га, предоставлен для обслуживания зданий и сооружений на праве постоянного пользования с установленными ограничениями – водоохранная зона озера Нарочь. **Начальная цена с НДС 20% – 23 100 руб. 00 коп. (снижена на 5%)**

Лот №5 – здание дома бытового обслуживания (составные части и принадлежности: кирпичная пристройка, блочная топчанка), инв. номер 633/С-8165, об.пл. 270,4 кв. м; **здание проходной**, инв. номер 633/С-8166, об.пл. 20,3 кв. м. Адрес: **Минская обл., Мядельский р-н, г.п. Свирь, ул. Советская, д. 53**. Сведения о земельном участке: предоставлен Продавцу пл. 0,0756 га на праве постоянного пользования для обслуживания строений и сооружений Дома быта. Ограничения (обременения) – водоохранная зона озера Свирь, площадь 0,0756 га. **Начальная цена с НДС 20% – 35 000 руб. 00 коп. (снижена на 10%)**

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/сч 3012343260010; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи 15 рабочих дней после проведения аукциона

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, условия оплаты предмета аукциона, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано газете «Звезда»: по лотам №№1–4 – от 07.04.2017, по лоту №5 – от 10.03.2017

Аукцион состоится 08.06.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 06.06.2017 до 17.00 по указанному адресу. Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

Извещение о повторном аукционе 6 июня 2017 г. по продаже объектов недвижимости в г. Пинске

Наименование объекта	Изолированное помещение с инв. №130/D-54077 «Цех строительных металлоконструкций»	Изолированное помещение с инв. №130/D-54078 «Цех изготовления металлоконструкций»	Изолированное помещение с инв. №130/D-54080 «Заготовительный цех»	Изолированное помещение инв. №130/D-54079 «Деревообрабатывающий цех»	Изолированное помещение с инв. №130/D-50656 «Административное помещение с коммуникациями»
Номер лота	1	2	3	4	5
Местонахождение объекта	г. Пинск, ул. Калиновского, 11И-1	г. Пинск, ул. Калиновского, 11И-2	г. Пинск, ул. Калиновского, 11Г-2	г. Пинск, ул. Калиновского, 11Г-1	г. Пинск, ул. Калиновского, 11-1
Тип помещения	Совмещенное с другим изолированным помещением	Совмещенное с другим изолированным помещением	Совмещенное с другим изолированным помещением	Совмещенное с другим изолированным помещением	Совмещенное с другим изолированным помещением
Общая площадь (кв. м)	3982,2	4516,7	3351,5	12954,0	3482,1
Площадь земельного участка для обслуживания строения (га)	1,444		3,574		
Начальная цена продажи	206 828,90	234 471,39	230 554,37	583 984,35	199 639,37
Сумма задатка	20 682,90	23 447,15	23 055,45	58 398,45	19 963,95
Условия продажи	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством
Характеристика объекта, площадь земельного участка (кв. м), решение об отводе земельного участка	Одноэтажное, состоит из 3 пролетов по 2160 м ² каждый. В состав входит: покрасочное отделение с локальными очистными сооружениями, водопроводная сеть – 127,4 м, канализация фекальная – 91,5 м, ливневая канализация – 143,4 м, линия электропередачи – 593 м, беседка, бетонное покрытие – 2290,2 м ² . Ввод в эксплуатацию – 1973 г.	Одноэтажное, состоит из 3 пролетов по 2160 м ² каждый. В состав входит: водопроводная сеть – 157,2 м, канализационная сеть – 163,3 м, линия электропередачи – 593 м, беседка, бетонное покрытие – 1922,8 м ² . Ввод в эксплуатацию – 1973 г.	Одноэтажное, в состав входит: склад пиломатериалов – 1389 м ² , навес – 284 м ² , водопроводная сеть протяженностью 248,9 м, асфальто-бетонное покрытие – 1876 м ² , бетонное покрытие – 2751 м ² , линия электропередачи (ААБЛ-10 3*95) – 200 м, ливневая канализация – 30,8 м, ремонтная мастерская, административные и санитарные помещения. Ввод в эксплуатацию – 1972 г.	Одно и двухэтажное, в состав входит: склад пиломатериалов с бетонным покрытием – 3051,3 м ² , сушильные камеры 6 шт., навес – 72 м ² , циклоны 3 шт., помещение для газовой сварки со складом, санитарно-бытовые и административные помещения, асфальто-бетонное и бетонное покрытие – 4979 м ² , электрический кабель – 96,7 м, ливневая и фекальная канализация – 203,8 м. Ввод в эксплуатацию – 1972 г.	Здание трехэтажное с внутренними собственными коммуникациями (водопроводная, канализационная сеть, линия электропередачи). Имеется отопление (собственная котельная). Ввод в эксплуатацию – 1971 г.
Организатор аукциона	Ликвидационная комиссия ОАО «Пинский КСИ», ТУП «ПриБут»				
Продавец аукциона	Ликвидационная комиссия ОАО «Пинский КСИ», ТУП «ПриБут»				

Аукцион состоится 6 июня 2017 года в 11.00 по адресу: г. Пинск, ул. Калиновского, 11 в актовом зале.

Перечень необходимых документов:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение с ОАО «Пинский комбинат строительной индустрии».
2. Заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка: на расчетный счет ОАО «Пинский комбинат строительной индустрии» р/счет 3012470120029 в РКЦ №37 в г. Пинске филиала ОАО «Белагрозпромбанк» – Брестское областное управление, код 401, УНП 200305504, срок внесения суммы задатка – по 5 июня 2017 г. включительно.
3. Индивидуальным предпринимателем – копия свиде-

тельства о государственной регистрации и его подлинник для заверения его копии организатором торгов;

4. Юридическим лицом – доверенность, выданная представителем юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица и их подлинники для заверения их копий организатором торгов;

5. Представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя – доверенность. При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, физические лица (граждане Республики Беларусь и лица без гражданства), постоянно проживающие за пределами

Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, представители иностранных инвесторов, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также документ, подтверждающий его полномочия.

Организатор торгов имеет право отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за три дня до даты его проведения.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену.

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан подписать протокол аукциона в день проведения аукциона; в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона

возместить затраты на оценку, организацию и проведение аукциона; подписать договор купли-продажи недвижимого имущества в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Порядок проведения аукциона определен в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами принимаются по адресу: г. Пинск, ул. Калиновского, 11, каб. 2 с 9.00 до 15.00 по рабочим дням по 5 июня 2017 года включительно, тел. 80165-37-16-19, тел./факс (80165) 37-16-66. Контактный телефон 375 29 640-80-37

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ

об эмиссии облигаций третьего выпуска Закрытого акционерного общества «Универсам «Центральный»»

ЗАВЕРЕНО

Департаментом по ценным бумагам
Министерства финансов
Республики Беларусь
29.04.2017
Лихачевским В.В.

1. Полное и сокращенное наименование эмитента:
на белорусском языке: полное – Закрытое акционерное товарищество «Универсам «Центральный»; сокращенное – ЗАТ «Универсам «Центральный»».
на русском языке: полное – Закрытое акционерное общество «Универсам «Центральный»» (далее – эмитент); сокращенное – ЗАО «Универсам «Центральный»».

2. Место нахождения эмитента: Республика Беларусь, 220030, г. Минск, проспект Независимости, дом 23; телефон (8017) 226-19-25; факс (8017) 327-61-95; электронный адрес: info@centralny.by; официальный интернет-сайт: www.centralny.by.

3. Эмитент зарегистрирован Минским городским исполнительным комитетом 14 апреля 1992 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №100060965.

4. Уставный фонд эмитента составляет 12 000 белорусских рублей.

5. Основные виды деятельности эмитента: розничная торговля в специализированных магазинах преимущественно продуктами питания, напитками и табачными изделиями.

6. Депозитарием эмитента является депозитарий Открытого акционерного общества «Технобанк», зарегистрирован Национальным банком Республики Беларусь 5 августа 1994 г., номер государственной регистрации 47, код депозитария 023, расположенный по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Кропоткина, 44. Специальное разрешение (лицензия) №02200/5200-1246-1155, выданное Министерством финансов Республики Беларусь на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам 24 августа 1995 г., срок действия не ограничен.

7. Эмитент в соответствии с законодательством Республики Беларусь раскрывает информацию на рынке ценных бумаг путем: размещения на едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг (далее – единый информационный ресурс); публикации в печатных средствах массовой информации (в газете «Звезда») и (или) размещения на официальном интернет-сайте эмитента, указанном в пункте 2 настоящего документа; и (или) доводит до сведения неопределенного круга лиц иным образом, определенным республиканским органом государственного управления, осуществляющим государственное регулирование рынка ценных бумаг (далее – регистрирующий орган).

Информация об изменениях и/или дополнениях, внесенных в Проспект эмиссии облигаций третьего выпуска эмитента (далее – Проспект эмиссии), размещается эмитентом на едином информационном ресурсе, а также публикуется в газете «Звезда» не позднее 7 дней после их регистрации в регистрирующем органе.

Эмитент в соответствии с законодательством Республики Беларусь раскрывает годовой отчет в срок не позднее одного месяца после его утверждения в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь о хозяйственных обществах, путем размещения на едином информационном ресурсе, а также путем опубликования в газете «Звезда» либо размещения на официальном интернет-сайте эмитента. Информация, размещенная на официальном интернет-сайте эмитента, должна быть доступна для обозрения всем заинтересованным лицам на постоянной основе до погашения облигаций настоящего выпуска.

Эмитент раскрывает информацию о своей реорганизации или ликвидации, а также о реорганизации дочерних и зависимых хозяйственных обществ эмитента (при их наличии), в соответствии с законодательством Республики Беларусь, в том числе путем ее размещения на едином информационном ресурсе не позднее двух рабочих дней:

в случае ликвидации – с даты принятия соответствующего решения общим собранием акционеров эмитента;

в случае реорганизации – с даты принятия соответствующего решения общим собранием акционеров эмитента, а также с даты государственной регистрации организации, созданной в результате реорганизации; с даты внесения в единый государственный реестр юридических лиц и индивидуальных предпринимателей записи о прекращении деятельности присоединенной организации.

Кроме того, в случае принятия эмитентом решения о ликвидации (прекращении деятельности) сведения о том, что эмитент находится в процессе ликвидации (прекращения деятельности), подлежат размещению в глобальной компьютерной сети Интернет на официальном сайте юридического научно-практического журнала «Юстиция Беларуси» (www.justbel.info) в порядке и сроки, определенные законодательством Республики Беларусь.

Эмитент раскрывает информацию о возбуждении в отношении эмитента производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) в соответствии с законодательством Республики Беларусь путем:

ее размещения на едином информационном ресурсе не позднее двух рабочих дней с даты получения эмитентом копии заявления в экономической суд о банкротстве эмитента;

публикации в журнале «Судебный вестник Плюс: Экономическое правосудие» в течение 5 календарных дней с момента получения соответствующего судебного постановления.

Эмитент раскрывает информацию о результатах финансово-хозяйственной деятельности, информацию о существенных фактах (событиях, действиях),

касающихся его финансово-хозяйственной деятельности, которые могут повлиять на стоимость облигаций настоящего выпуска, в порядке и сроки, установленные законодательством Республики Беларусь.

В период всего срока обращения облигаций настоящего выпуска эмитент несет ответственность по возмещению их владельцам убытков, причиненных недостаточной и (или) неполной информацией об облигациях настоящего выпуска.

8. Наблюдательный совет эмитента принял решение о третьем выпуске облигаций и утвердил настоящий документ 9 марта 2017 г., протокол №2.

9. Облигации третьего выпуска эмитента – именные, процентные, неконвертируемые эмиссионные ценные бумаги в бездокументарной форме, имеющие равную номинальную стоимость и сроки осуществления прав в рамках настоящего выпуска вне зависимости от времени приобретения облигации (далее совокупно именуемые – Облигации).

Объем выпуска облигаций – 1 000 000 (один миллион) долларов США. Количество облигаций – 1 000 штук.

Номинальная стоимость облигации – 1 000 (одна тысяча) долларов США.

10. Эмитент осуществляет эмиссию облигаций в соответствии с подпунктом 1.7 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28 апреля 2006 г. №277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг». Исполнение обязательств эмитента по облигациям обеспечено поручительством на общую сумму 1 000 000 долларов США.

Исполнение обязательств Эмитента по 650 облигациям обеспечено поручительством общества с ограниченной ответственностью «Паритет Партнер» (далее – Поручитель 1) (220082, г. Минск, ул. Матусевича, д. 20, пом. 31, УНП 790310877). Договор о предоставлении поручительства от 9 марта 2017 г. №1-ПП. Поручитель 1 принимает на себя безусловное и безотзывное обязательство солидарно с эмитентом исполнить обязательства перед владельцами 650 облигаций в объеме 650 000 долларов США в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения данных обязательств эмитентом.

Исполнение обязательств эмитента по 350 облигациям обеспечено поручительством Общества с ограниченной ответственностью «Паритет Партнер Юг» (далее – Поручитель 2) (220082, г. Минск, ул. Матусевича, д. 20, пом. 7, УНП 192261342). Договор о предоставлении поручительства от 9 марта 2017 г. №1-ППЮ. Поручитель 2 принимает на себя безусловное и безотзывное обязательство солидарно с эмитентом исполнить обязательства перед владельцами 350 облигаций в объеме 350 000 долларов США в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения данных обязательств эмитентом.

11. Размещение облигаций осуществляется: после опубликования в газете «Звезда» и размещения на едином информационном ресурсе настоящего документа, заверенного в установленном порядке регистрирующим органом;

путем проведения открытой продажи облигаций юридическим лицам (включая банки) и (или) физическим лицам, резидентам и (или) нерезидентам Республики Беларусь (далее – покупатели облигаций).

Дата начала размещения облигаций: 15 мая 2017 г.

Дата окончания размещения облигаций: 7 мая 2027 г.

Открытая продажа облигаций осуществляется на организованном рынке в торговой системе открытого акционерного общества «Белорусская валютно-фондовая биржа» (далее – организатор торговли) в соответствии с законодательством Республики Беларусь и локальными нормативными правовыми актами организатора торговли.

Время проведения открытой продажи облигаций – в соответствии с регламентом торгов организатора торговли.

Для покупки облигаций покупатели могут обратиться в Открытое акционерное общество «Сбербанк» (далее – «Сбербанк») (далее – уполномоченный брокер) в его точки обслуживания. Перечень точек обслуживания и их режим работы размещен на официальном интернет-сайте уполномоченного брокера (<http://belarusbank.by>), а также на официальном интернет-сайте эмитента: www.centralny.by.

Денежные средства, поступающие при размещении облигаций настоящего выпуска, будут зачисляться в соответствии с валютным законодательством Республики Беларусь в безналичном порядке на расчетный счет в долларах США №3012000088157 в Совместном белорусско-российском открытом акционерном обществе «Белгазпромбанк» г. Минск, МФО 153001742.

12. Срок обращения облигации – 3651 календарный день (с 15 мая 2017 г. по 14 мая 2027 г.).

13. Дата начала погашения облигаций – 14 мая 2027 г.

Для целей погашения облигаций депозитарий эмитента формирует реестр владельцев облигаций на 12 мая 2027 г. В случае если указанная дата выпадает на нерабочий день, фактическое формирование реестра осуществляется в последний рабочий день, предшествующий нерабочему дню.

14. По облигациям установлен постоянный процентный доход (далее – доход), выплачиваемый периодически в течение срока обращения облигаций по ставке 6,5 (шесть целых пять десятых) процента годовых.

Платежным агентом по выплате дохода по облигациям, по досрочному погашению и погашению облигаций является депозитарий эмитента (далее – платежный агент).

Выплата дохода владельцам облигаций производится: ежегодно в даты выплаты дохода, на основании реестра владельцев облигаций для целей выплаты дохода, сформированного депозитарием эмитента;

путем перечисления платежным агентом в безналичном порядке суммы дохода в белорусских рублях на счета владельцев облигаций, открытые в уполномоченных банках Республики Беларусь, по официальному курсу Национального банка Республики Беларусь на дату выплаты дохода.

15. Эмитент осуществляет досрочное погашение облигаций при невозможности замены обеспечения исполнения обязательств по облигациям в случаях, установленных законодательством Республики Беларусь по ценным бумагам.

Кроме того, эмитент вправе по собственной инициативе принять решение о досрочном погашении облигаций настоящего выпуска либо его части.

В случае досрочного погашения части выпуска облигаций досрочное погашение осуществляется каждому владельцу облигаций пропорционально количеству принадлежащих ему облигаций. Расчет количества досрочно погашаемых облигаций осуществляется с округлением до целого числа в соответствии с правилами математического округления.

Досрочное погашение облигаций осуществляется платежным агентом в отношении лиц, указанных в реестре владельцев облигаций, сформированном депозитарием эмитента за 5 (пять) рабочих дней до установленной даты досрочного погашения облигаций.

В случае принятия решения о досрочном погашении облигаций в белорусских рублях платежный агент осуществляет перечисление причитающейся суммы в безналичном порядке на счета владельцев облигаций в белорусских рублях, открытые в уполномоченных банках Республики Беларусь, по официальному курсу Национального банка Республики Беларусь на дату досрочного погашения облигаций.

В случае принятия решения о досрочном погашении облигаций в долларах США платежный агент осуществляет перечисление причитающейся суммы в соответствии с валютным законодательством Республики Беларусь в безналичном порядке на счета владельцев облигаций в долларах США, открытые в уполномоченных банках Республики Беларусь.

16. Порядок погашения облигаций

При погашении облигаций владельцам облигаций выплачивается номинальная стоимость облигаций, а также доход за последний период начисления дохода (иной неполученный доход – при наличии).

Погашение облигаций осуществляется: в отношении лиц, указанных в реестре владельцев облигаций, сформированном депозитарием эмитента на дату, указанную в пункте 13 настоящего документа; путем перечисления платежным агентом в безналичном порядке причитающейся суммы в белорусских рублях на счета владельцев облигаций, открытые в уполномоченных банках Республики Беларусь, по официальному курсу Национального банка Республики Беларусь на дату начала погашения облигаций.

17. В период обращения облигаций эмитент осуществляет приобретение облигаций до даты начала погашения облигаций с возможностью последующего обращения облигаций (далее – досрочный выкуп облигаций) на организованном рынке в соответствии с законодательством Республики Беларусь и правилами, определяемыми организатором торговли.

Эмитент обязуется осуществлять досрочный выкуп облигаций по текущей стоимости облигаций в следующие даты: 07.05.2018, 06.05.2019, 05.05.2020, 05.05.2021, 05.05.2022, 05.05.2023, 06.05.2024, 05.05.2025, 05.05.2026, 05.05.2027. Владельцы облигаций вправе требовать досрочного выкупа облигаций только в указанные даты.

Перечисление денежных средств в оплату облигаций осуществляется в безналичном порядке в валюте номинала облигаций на счета владельцев облигаций в долларах США, открытые в уполномоченных банках Республики Беларусь, в соответствии с валютным законодательством Республики Беларусь и с регламентом расчетов организатора торговли.

18. В случае запрещения эмиссии облигаций, признания регистрирующим органом настоящего выпуска облигаций недействительным эмитент возвращает владельцам облигаций средства, полученные в оплату размещенных облигаций, а также накопленный по этим облигациям доход в месячный срок с даты признания выпуска недействительным, и письменно уведомляет регистрирующий орган о возврате указанных средств владельцам облигаций в полном объеме.

19. Ознакомиться с Проспектом эмиссии (изменениями в Проспект эмиссии – при наличии) можно в точках обслуживания уполномоченного брокера. Перечень точек обслуживания и их режим работы размещен на официальном интернет-сайте уполномоченного брокера (<http://belarusbank.by>).

Директор
Закрытого акционерного общества
«Универсам «Центральный»

А.А. Застенский

Директор общества с ограниченной ответственностью
«Эккаунт Проф»

Т.Г. Бойкова

ДЕЩЕНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

Узденского района Минской области 27 июня 2017 года в адрес: аг. Дещенка, ул. Школьная, 5А, кабинет председателя (2-й этаж, кабинет №3) в 10.00 проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

№ лота	Продавец	Местонахождение участка	S (га)	Кадастровый номер	Начальная цена, руб.	Расходы по подготовке (кроме расходов на публикацию извещения), руб.
Лот №1	Дещенский сельисполком	аг. Дещенка, ул. Молодежная, уч. 16	0,1498	625680204501000392	10 000,00	1238,39
Лот №2	Дещенский сельисполком	аг. Дещенка, ул. Молодежная, уч. 17	0,1500	625680204501000391	10 000,00	1191,50
Лот №3	Дещенский сельисполком	д. Володьки, ул. Окружная, уч. 33	0,1442	625680202201000294	9 000,00	1091,82
Лот №4	Дещенский сельисполком	д. Володьки, ул. Окружная, уч. 34	0,1492	625680202201000295	9 000,00	1047,07
Лот №5	Дещенский сельисполком	д. Володьки, ул. Окружная, уч. 35	0,1500	625680202201000297	9 000,00	1047,07
Лот №6	Дещенский сельисполком	д. Яченка, ул. Центральная, уч. 71	0,1500	625680215801000167	7 000,00	1195,72
Лот №7	Дещенский сельисполком	д. Яченка, ул. Центральная, уч. 96«А»	0,1050	625680215801000166	5 500,00	1223,77

Целевое назначение участков – для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов. Имеется возможность подключения к электро-снабжению, водоснабжению, газоснабжению.

Задаток в размере 10 процентов от начальной цены земельного участка перечисляется путем безналичных расчетов платежным поручением (квитанцией) на счет №3641062500114 Дещенского сельского исполнительного комитета в ЦБУ №625 филиала №500 Минского управления ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Узда, МФО 153001601, УНП 600537220, код платежа – 04901.

Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются

по адресу: аг. Дещенка, ул. Школьная, 5А, кабинет управляющего делами (2-й этаж), с 8.00 до 17.00 по рабочим дням по 23 июня 2017 года включительно. Участники аукциона должны представить следующие документы: заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков; заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка; копию документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта); представителем гражданина – нотариально заверенную доверенность. При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан представляют документ, удостоверяющий личность.

Заключительная регистрация – с 9.30 до 9.45 в день проведения аукциона.

Аукцион состоит по каждому лоту при наличии не менее двух участников. Оплата победителем за предмет аукциона производится разовым платежом путем безналичных расчетов.

Победителю за предмет аукциона необходимо произвести возмещение фактических расходов по организации и проведению аукциона и подготовке документации для его проведения. Участники аукциона предварительно могут ознакомиться с земельными участками, которые предлагаются для продажи на аукционе, путем выезда к месту нахождения этих участков.

Более подробная информация об аукционах, условиях участия размещена на официальном сайте Узденского районного исполнительного комитета: www.uzda.minsk-region.by, либо по телефонам: (801718) 35111, 35135, 35149.

Организатор торгов (ликвидатор Закрытого акционерного общества

«ТОРГОВЫЙ ДОМ ЕЛИЗОВО») объявляет о проведении ПОВТОРНЫХ торгов по продаже имущества в форме аукциона

Продавец	Закрытое акционерное общество «Торговый дом Елизово»
Место проведения торгов	г. Минск, пр-т Партизанский, дом 8, корпус 14, 1-й этаж, помещение 8
Дата и время проведения торгов	02.06.2017 г. в 12.00
Срок подачи заявок	Не позднее 29.05.2017 г. до 17.00
Предмет торгов и начальная цена	Опубликованы в газете «Звезда» от 11.03.2017
Порядок подачи заявок	Заявления на участие в торгах с приложением платежных документов, подтверждающих внесение задатка, принимаются по месту проведения торгов в рабочие дни с 9.00 до 13.00 либо направляются по адресу: 220033, г. Минск, а/я 13, со дня выхода настоящего извещения
Задаток	Задаток в размере десяти процентов от начальной цены лота перечисляется на р/с 3012100810212 в ЗАО «МТБанк», г. Минск, БИК 153001117, получатель – ЗАО «Торговый дом Елизово», УНП 101483556
Условия аукциона	Шаг аукциона: пять процентов. При признании торгов несостоявшимися, в связи с наличием заявления на участие в них только от одного участника, и он согласен приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов, а также победитель аукциона – претендент на покупку должен заключить с продавцом договор купли-продажи в течение двух рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц. Оплата стоимости предмета торгов осуществляется в течение пяти банковских дней с даты заключения договора купли-продажи, если иное не определено договором купли-продажи. Возмещение затрат, связанных с организацией и проведением торгов, осуществляется участником, выигравшим торги, в течение пяти банковских дней со дня проведения торгов. Организатор торгов вправе отказаться от проведения торгов в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты их проведения. Оплата стоимости предмета торгов осуществляется в течение пяти банковских дней с даты заключения договора купли-продажи, если иное не определено договором купли-продажи. Возмещение затрат, связанных с организацией и проведением торгов, осуществляется участником, выигравшим торги, в течение пяти банковских дней со дня проведения торгов. Порядок проведения аукциона установлен Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 №16

С дополнительной информацией можно ознакомиться по месту проведения торгов или по тел.: +375 17 298 11 99, +375 29 687 08 53.

Управление принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского областного исполнительного комитета информирует об отмене торгов по продаже объекта недвижимости – капитального строения с инвентарным номером 240/С-28863, расположенного по адресу: Витебская область, г. Орша, ул. Мира, д. 39А, принадлежащего ОАО «Оршанский инструментальный завод», назначенных на 29 мая 2017 года.

■ Спорт-тайм

«Трэ Крунур»

Узялі тытул чэмпіёнаў

У штотыднёвым спартыўным аглядзе «Звязды» падводзім вынікі чэмпіянату свету па хакеі, расказваем пра змены ў беларускай федэрацыі і поспехі айчынных гімнастак на чэмпіянаце Еўропы.

1. Ігар Рачкоўскі падаў у адстаўку з пасады старшыні федэрацыі хакея, яго месца зойме Сямён ШАПІРА, старшыня Мінскага аблвыканкама. Такое рашэнне было прынята на справаздачна-выбарчай канферэнцыі, якая прайшла ў федэрацыі ў суботу.

— Федэрацыя ў апошнія гады работы зрабіла вельмі многае. Пра нас увесь свет даведаўся як пра хакейную дзяржаву. Апошняя перамога была заваявана напярэдадні ў Кельне. Гэта велізарная заслуга Ігара Рачкоўскага, —

адзначыў Сямён Барысавіч. — Маё прозвішча сярод хакеістаў вы ніколі не чулі. Так, я ўсё жыццё працаваў у сельскай гаспадарцы, але, калі быў у Гродне губернатарам, палюбіў хакей. Не схільны рабіць кадравыя чысткі, аднак усе мяне ведаюць як чалавека жорсткага і патрабавальнага. Без гэтага не бывае вынікаў, — падкрэсліў Шапіра.

Новы старшыня федэрацыі абраны на чатыры гады.

Тым часам у Германіі і Францыі завяршыўся 81-ы чэмпіят свету па хакеі. У фінальным паядынку за залатыя ўзнагароды змагаліся зборныя Канады і Швецыі, пераможца вызначыўся толькі ў серыі штрафных кідкоў. Лік сустрэчы — 1:2, тытул чэмпіёнаў узялі шведы. Для іх гэта дзясятая перамога на планетарным першынстве і першая з 2013 года ў фінале. Дарэчы, раней у фіналах чэмпіянатаў свету мацнейшага ў серыі булаўты вызначалі толькі аднойчы — у 1994 годзе (канадцы адолелі фінаў).

У паядынку за бронзавыя ўзнагароды зборная Расіі была мацнейша за фінаў — 5:3.

2. Аліна Гарнасько заняла трэцяе месца на чэмпіянаце Еўропы па мастацкай гімнастыцы ў практыкаванні з мячом. Перамагла ў гэтым відзе расіянка Арына Аверына, «серабро» ў іншай прадстаўніцы Расіі Аляксандры Салдатавай. Аліна Гарнасько таксама заняла чацвёртае месца ў практыкаванні з булавамі і пятае са стужкай.

У фіналах асобных практыкаванняў прыняла ўдзел яшчэ адна беларуска Кацярына Галкіна, яе найлепшым вынікам стала пятае месца ў практыкаванні з абручом. Бронзавы медаль Аліны Гарнасько — другая ўзнагарода ў скарбонцы зборнай Беларусі на сёлетнім чэмпіянаце Еўропы. Раней нашы грацыі заваявалі «серабро» ў камандным мнагабор'і.

3. Мінскі СКА і БГК імя Мяшкова сталі фіналістамі чэмпіянату краіны па гандболе. Першы паядынак залатой серыі адбудзецца 24 мая ў мінскім палацы спорту «Уручча». 27—28 мая серыя пераедзе ў Брэст.

4. На дамашнім чэмпіянаце Еўропы беларускія самбісты заваявалі 20 медалёў — 3 залатыя, 5 сярэбраных і 12 бронзавых. Адзначым, што ў сталічным Палацы спорту было разыграно 27 камплектаў ўзнагарод: у 9 вагавых катэгорыях у мужчын і ў 9 — у жанчын у спартыўным самба, а таксама ў 9 вагавых катэгорыях у баявым самба.

5. Завяршыліся матчы 9-га тура чэмпіянату краіны па футболе. Дамашняя сустрэча «Гарадзеі» з жодзінскім «Тарпеда-БелАЗ» завяршылася перамогай гаспадароў 3:2. З такім жа вынікам «Іслач» абыграла ў Мазыры мясцовую «Славію», «Шахцёр» з мінімальнай перагай перайграў «Слуцк» — 2:1, БАТЭ зьбіў мацнейшым за мінскае «Дынама» — 1:0, «Гомель» забраў ачкі ў «Нафтан» — 3:1, «Дынама» (Брэст) на сваім полі перайграла «Віцебск» — 2:0. З нічыйным вынікам завяршылася сустрэча «Мінска» і «Дняпра» — 0:0, а «Нёман» перайграў «Крумкачоў» — 2:0.

Становішча ў лідзіруючай групе: «Шахцёр» — 22 ачкі, БАТЭ — 20, «Дынама» (Мінск) — 18.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.
lobazhevich@zviazda.by

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.55	21.19	16.24
Віцебск —	4.37	21.15	16.38
Магілёў —	4.45	21.09	16.24
Гомель —	4.49	20.57	16.08
Гродна —	5.12	21.33	16.21
Брэст —	5.20	21.25	16.05

Месяц

Маладзік 25 мая.
Месяц у сузор'і Цяльца.

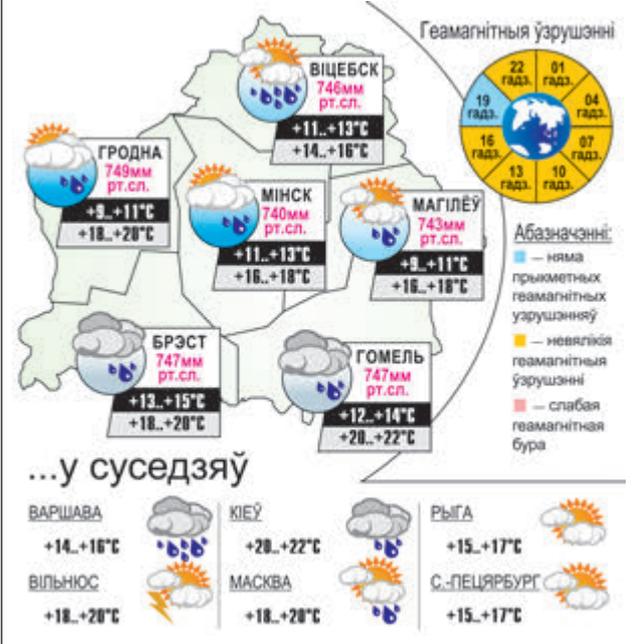
Імяніны

Пр. Таісія, Анісіма, Купрыяна, Сямёна.
К. Іваны, Рэнаты, Міхала, Яна.

Фота Максіма ШАСТАКОВА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

— Фіма, вам колькі лыжачак цукру? Пяць ці шэсць?
— Тры, але каб я бачыў.

На дварэ XXI стагоддззе, запіс на прыём да тэрэпеўта цяпер праз інтэрнэт. Таму перад кабінетам — тры чаргі:

- 1) Запісанья алайн.
- 2) Па папярowych талонах з рэгістрацыі.
- 3) «Я толькі спытаць».

Жонка — мужу:
— А да вяселля казаў, што гатовы памерці за мяне.
— Ну добра, давай сюды твае катлеты.

Заўважана, што два самыя доўгія працоўныя дні — гэта панядзелак і пятніца.

Навуковага абгрунтавання гэтай анамаліі пакуль не знойдзена.

Даты	Падзеі	Людзі
23 МАЯ		
1707 год — нарадзіўся Карл Ліней (1707—1778 гады), шведскі прыродазнавец і натураліст, стваральнік сістэмы класіфікацыі жывёлнага і расліннага свету.		1897 год — на стапелях верфі «Новае Адміралцейства» ў Пецярбургу быў закладзены легендарны крэйсер «Аўрора». Цяпер знаходзіцца на вечнай стаянцы каля Пятроўскай набярэжнай Санкт-Пецярбурга.
1888 год — нарадзіўся (г. Гродна) Караль Румель, беларускі, расійскі і польскі спартсмен (кони спорт, пераадоленне перашкод). Першы з ураджэнцаў Беларусі — удзельнік і прызёр Алімпійскіх гульняў. У 1910-я гады служыў у расійскай арміі і быў уключаны ў склад алімпійскай каманды Расіі для ўдзелу ў V Алімпійскіх гульнях у Стакгольме (1912 г.). На алімпійскім турніры атрымаў цяжкую траўму, але змог закончыць сваё выступленне (31-е месца). За праўленую мужнасць па загадзе караля Швецыі Густава V ўзнагароджаны спецыяльным залатым медалём. Бронзавы прызёр IX Алімпійскіх гульняў (1928 г.) у камандным заліку ў складзе зборнай каманды Польшчы. 3-разовы пераможца турніраў Кубка нацыяў, 2-разовы чэмпіён Польшчы. Пасля заканчэння Другой сусветнай вайны быў на трэнерскай і арганізатарскай рабоце. Памёр у 1967 годзе.		1907 год — нарадзіўся (мястэчка Якаўлевічы, цяпер у Аршанскім раёне) Уладзімір Мязэвіч, беларускі пісьменнік, журналіст. З 1925 года быў на камсамольскай працы, з 1929 года працаваў у газеце «Звязда», у 30-х гадах быў беларускім карэспандэнтам газеты «Известия». У 1956—1967-м — супрацоўнік часопісаў «Вожык», «Вясёлка», «Бярозка». Аўтар кніг нарысаў і апавесцяў «Лясныя знаходкі», «Землякі», «Яны былі першымі» і іншых. У 1937 годзе арыштаваны і прысуджаны да 10 гадоў пазбаўлення волі. Рэабілітаваны ў 1955-м. Памёр у 1982 годзе.
		1997 год — Прэзідэнт Расійскай Федэрацыі Барыс Ельцын і Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка падпісалі Статут Саюза Беларусі і Расіі, дакумент, які вызначае асноўныя параметры інтэграцыйнага працэсу дзвюх краін.

Было сказана

Габрыэль Гарсія Маркес, калумбійскі пісьменнік, публіцыст:
«Я люблю цябе не за тое, хто ты, а за тое, хто — я, калі я з табой».

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 284 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўдаюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1868.

Нумар падпісаны ў 19.30
22 мая 2017 года.

М	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
П	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12